

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► **B**

NARIADENIE RADY (ES) č. 1698/2005

z 20. septembra 2005

o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)

(Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie Rady (ES) č. 1463/2006 z 19. júna 2006	L 277	1	9.10.2006
► <u>M2</u>	Nariadenie Rady (ES) č. 1944/2006 z 19. decembra 2006	L 367	23	22.12.2006
► <u>M3</u>	Nariadenie Rady (ES) č. 2012/2006 z 19. decembra 2006	L 384	8	29.12.2006
► <u>M4</u>	Nariadenie Rady (ES) č. 146/2008 zo 14. februára 2008	L 46	1	21.2.2008
► <u>M5</u>	Nariadenie Rady (ES) č. 74/2009 z 19. januára 2009	L 30	100	31.1.2009

Opravené a doplnené:

- **C1** Korigendum, Ú. v. EÚ L 48, 16.2.2007, s. 3 (1463/2006)

NARIADENIE RADY (ES) č. 1698/2005

z 20. septembra 2005

o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 36, 37 a 299 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Politika rozvoja vidieka by mala sprevádzať a dopĺňať politiky podpory trhu a príjmov spoločnej poľnohospodárskej politiky, a tým prispievať k dosiahnutiu uvedených cieľov tejto politiky ustanovených v zmluve. Politika rozvoja vidieka by mala tiež zohľadňovať všeobecné ciele politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti ustanovené v zmluve a prispievať k ich dosiahnutiu a zároveň integrovať ďalšie dôležité priority tejto politiky, ktoré uvádzajú závery zo zasadnutí Európskej rady v Lisabone a Göteborgu o konkurencieschopnosti a trvalo udržateľnom rozvoji.
- (2) Podľa zmluvy je potrebné pri vypracovávaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a osobitných metód jej uplatňovania zohľadniť najmä špecifickú povahu poľnohospodárskej činnosti, ktorá vyplýva zo sociálnej štruktúry poľnohospodárstva a zo štrukturálnych a prírodných rozdielov medzi rôznymi vidieckymi oblasťami.
- (3) Reforma spoločnej poľnohospodárskej politiky v júni 2003 a apríli 2004 zaviedla významné zmeny, ktoré môžu mať výrazný vplyv na hospodárstvo na celom vidieckom území Spoločenstva, pokiaľ ide o spôsoby poľnohospodárskej produkcie, metódy manažmentu krajiny, zamestnanosť a širšie sociálne a hospodárske podmienky v rôznych vidieckych oblastiach.
- (4) Činnosť Spoločenstva by mala dopĺňať činnosť členských štátov alebo by k nej mala prispievať. Partnerstvo by sa malo posilniť prostredníctvom dojednaní o účasti rôznych druhov partnerov, pričom sa v plnej miere zohľadnia inštitucionálne právomoci členských štátov. Dotknutí partneri by sa mali zapájať do prípravy, monitorovania a hodnotenia programovania.
- (5) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to rozvoj vidieka, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov vzhľadom na jeho prepojenie s inými nástrojmi spoločnej poľnohospodárskej politiky, mieru rozdielov medzi rôznymi vidieckymi oblasťami a obmedzené finančné zdroje členských štátov v rozšírenej Únii, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva prostredníctvom viacročnej záruky financovania Spoločenstvom a sústredení sa na jeho priority, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje toto nariadenie rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (6) Činnosti, ktoré vykonáva Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“), a operácie, ku ktorým prispieva, musia byť konzistentné a zlučiteľné s ostatnými poli-

⁽¹⁾ Stanovisko zo 7. 6. 2005 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

▼B

tikami Spoločenstva a musia byť v súlade so všetkými právnymi predpismi Spoločenstva.

- (7) Cieľom Spoločenstva v rámci svojej činnosti v prospech rozvoja vidieka je starať sa o odstraňovanie rozdielov a podporu rovnosti medzi ženami a mužmi a ich nediskrimináciu v súlade so zmluvou.
- (8) S cieľom uviesť strategický obsah politiky rozvoja vidieka do súladu s prioritami Spoločenstva, a tým prispieť k jeho transparentnosti by Rada na návrh Komisie mala prijať strategické usmernenia.
- (9) Každý členský štát by mal na základe strategických usmernení pripraviť svoje národné strategické plány rozvoja vidieka, ktoré tvoria referenčný rámec pre prípravu programov rozvoja vidieka. Členské štáty a Komisia by mali podávať správy o monitorovaní národnej stratégie a stratégie Spoločenstva.
- (10) Programovanie rozvoja vidieka by malo byť v súlade s národnými prioritami a prioritami Spoločenstva a dopĺňať ostatné politiky Spoločenstva, najmä poľnohospodársku trhovú politiku, politiku súdržnosti a spoločnú politiku rybného hospodárstva.
- (11) Na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja vidieckych oblastí je potrebné zamerať sa na obmedzený počet hlavných cieľov na úrovni Spoločenstva, ktoré sa týkajú konkurencieschopnosti v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, manažmentu krajiny a životného prostredia, kvality života a diverzifikácie činností v týchto oblastiach so zohľadnením rozmanitosti situácií, od odľahlých vidieckych oblastí, ktoré sa vyludňujú a upadajú, po prímestské vidiecke oblasti pod narastajúcim tlakom mestských centier.
- (12) Je potrebné vytvoriť všeobecné pravidlá pre plánovanie a revidovanie programovania rozvoja vidieka a zabezpečiť pritom primeranú rovnováhu medzi osami programov rozvoja vidieka, ktoré zodpovedajú trom uvedeným hlavným cieľom. Programy by mali trvať sedem rokov.
- (13) Na dosiahnutie cieľa zlepšiť konkurencieschopnosť odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva je dôležité vypracovať jasné stratégie rozvoja zamerané na posilnenie a prispôbenie ľudského potenciálu, fyzického potenciálu a kvality poľnohospodárskej produkcie.
- (14) Pokiaľ ide o ľudský potenciál, mal by sa sprístupniť súbor opatrení pre vzdelávanie, informovanie a šírenie vedomostí, začatie činnosti mladých poľnohospodárov, predčasný odchod do dôchodku poľnohospodárov a poľnohospodárskych pracovníkov, využitie poradenských služieb poľnohospodármi a držiteľmi lesov a zriaďovania riadiacich, podporných a poradenských služieb pre farmy, ako aj poradenských služieb pre lesné hospodárstvo.
- (15) Pokiaľ ide o vzdelávanie, informovanie a šírenie vedomostí, vývoj a špecializácia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva si vyžaduje príslušnú úroveň technického a ekonomického vzdelania vrátane odborných znalostí v oblasti nových informačných technológií, ako aj primerané vedomosti v oblasti kvality výrobkov, výsledkov výskumu a trvalo udržateľného hospodárenia s prírodnými zdrojmi vrátane dodržiavania zásady podmienenosti a uplatňovania výrobných postupov, ktoré sú v súlade s udržiavaním a zlepšovaním krajiny a ochranou životného prostredia. Preto je potrebné rozšíriť rozsah vzdelávania, informačných aktivít a šírenia vedomostí na všetkých dospelých, ktorí sa zaoberajú poľnohospodárskymi, potravinárskymi a lesníckymi záležitosťami. Tieto aktivity sa vzťahujú na otázky, ktoré sa týkajú cieľov v oblasti konkurencieschopnosti poľnohospodárstva

▼B

- a lesného hospodárstva, ako aj v oblasti manažmentu krajiny a životného prostredia.
- (16) Poskytovanie osobitných výhod mladým poľnohospodárom im môže pomôcť na začiatku podnikania, ako aj pri štrukturálnej úprave ich podnikov po začatí činnosti. Opatrenie na podporu pri začatí činnosti by sa malo podmieniť vypracovaním podnikateľského zámeru ako nástroja, ktorý zabezpečí postupný rozvoj činností nového poľnohospodárskeho podniku.
- (17) Cieľom predčasného odchodu do dôchodku v poľnohospodárstve by mala byť významná štrukturálna zmena prevedených podnikov prostredníctvom opatrenia na podporu začatia činnosti mladých poľnohospodárov podľa požiadaviek tohto opatrenia alebo prevodom podniku s cieľom rozšíriť ho so zreteľom na skúsenosti získané počas vykonávania predchádzajúcich systémov Spoločenstva v tejto oblasti.
- (18) Využívanie riadiacich služieb a poradenských služieb poľnohospodármi a držiteľmi lesov by im malo umožniť zlepšiť trvalo udržateľné riadenie ich podnikov. Využívanie poradenských služieb pre poľnohospodárov, ustanovené v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov⁽¹⁾, by malo poľnohospodárom pomôcť posúdiť výkonnosť ich poľnohospodárskych podnikov a určiť potrebné zlepšenia, čo sa týka zákonných požiadaviek pre riadenie ustanovených v tomto nariadení a nariadením Spoločenstva v oblasti bezpečnosti pri práci.
- (19) Zriadenie riadiacich, podporných a poradenských služieb pre farmy pre poľnohospodárov a poradenských služieb pre lesné hospodárstvo pre držiteľov lesov by im malo pomôcť prispôbovať, zlepšovať a zjednodušovať riadenie a zlepšovať celkovú výkonnosť ich podnikov ďalším posilňovaním ľudského potenciálu, ktorý pôsobí v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- (20) Pokiaľ ide o fyzický potenciál, mal by sa vytvoriť súbor opatrení na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, zvyšovanie ekonomickej hodnoty lesov, pridanie hodnoty k poľnohospodárskym a lesníckym produktom, podporu vývoja nových produktov, procesov a technológií v poľnohospodárstve a potravinárskom odvetví a v odvetví lesného hospodárstva, zlepšenie a rozvoj infraštruktúry poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnovu potenciálu poľnohospodárskej produkcie poškodeného prírodnými katastrofami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení.
- (21) Cieľom investičnej pomoci Spoločenstva pre farmy je modernizovať poľnohospodárske podniky, aby sa zlepšila ich hospodárska výkonnosť, lepším využívaním výrobných faktorov vrátane zavádzania nových technológií a inovácií, zamerania sa na kvalitu, bioprodukty a diverzifikáciu na farme a mimo farmy vrátane nepotravinárskych odvetví a energetických plodín, ako aj zlepšením situácie v poľnohospodárskych podnikoch z hľadiska životného prostredia, bezpečnosti pri práci, hygieny a životných podmienok zvierat a zároveň zjednodušiť podmienky pre investičnú pomoc v porovnaní s podmienkami ustanovenými v nariadení Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF)⁽²⁾.

(1) Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 118/2005 (Ú. v. EÚ L 24, 27.1.2005, s. 15).

(2) Ú. v. ES L 160, 26.6.1999, s. 80. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2223/2004 (Ú. v. EÚ L 379, 24.12.2004, s. 1).

▼B

- (22) Súkromné lesy zohrávajú dôležitú úlohu v hospodárskej činnosti vo vidieckych oblastiach, a preto je pomoc Spoločenstva dôležitá na zvýšenie a rozšírenie ich hospodárskej hodnoty, na zvýšenie diverzifikácie výroby a rozšírenie trhových príležitostí, napríklad v oblasti obnoviteľnej energie, pričom sa zachová trvalo udržateľné hospodárenie s lesmi a ich multifunkčná úloha.
- (23) Skvalitnenie spracovania a obchodovania s primárnymi produktmi poľnohospodárstva a lesného hospodárstva by sa malo podporovať prostredníctvom podpory investícií zameraných na zlepšenie efektívnosti v spracovateľskom odvetví a odvetví obchodu, podporu spracovania produkcie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na obnoviteľnú energiu, zavádzanie nových technológií a inovácií, sprístupňovanie nových trhových možností pre poľnohospodárske produkty a produkty lesného hospodárstva, zdôrazňovanie kvality, zlepšovanie ochrany životného prostredia, bezpečnosti pri práci, hygieny a životných podmienok zvierat podľa potreby zameraním sa vo všeobecnosti na mikropodniky, malé a stredné podniky a iné podniky do určitej veľkosti, ktoré sú vhodnejšie na pridávanie hodnoty do miestnych produktov a zároveň zjednodušením podmienok pre investičnú pomoc v porovnaní s podmienkami ustanovenými v nariadení (ES) č. 1257/1999.
- (24) V kontexte zvýšenej hospodárskej súťaže je dôležité zabezpečiť, aby poľnohospodárstvo a potravinárske odvetvie a odvetvie lesného hospodárstva mohli využívať trhové príležitosti prostredníctvom všeobecne rozšírených inovačných prístupov pri vývoji nových produktov, procesov a technológií. Na tieto účely by sa mala podporovať spolupráca medzi poľnohospodármi, potravinárskym priemyslom a priemyslom spracujúcim suroviny a ďalšími stranami.
- (25) Poľnohospodárska infraštruktúra a opatrenia na obnovu a predchádzanie prírodným katastrofám by mali prispievať k osi konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- (26) Pokiaľ ide o kvalitu poľnohospodárskej produkcie a produktov, mal by sa vytvoriť súbor opatrení pre plnenie noriem založených na právnych predpisoch Spoločenstva poľnohospodármi, ktorý podporí účasť poľnohospodárov v schémach kvality potravín a odbytové organizácie výrobcov pre informačné a propagačné činnosti.
- (27) Cieľom opatrenia na plnenie noriem je podporiť, aby poľnohospodári rýchlejšie vykonali náročné normy založené na právnych predpisoch Spoločenstva, ktoré sa týkajú životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, životných podmienok zvierat a bezpečnosti pri práci, a aby poľnohospodári tieto normy plnili. Tieto normy môžu poľnohospodárom uložiť nové povinnosti, a preto by sa im mala poskytnúť podpora, ktorá by im pomohla čiastočne pokryť dodatočné náklady alebo stratu príjmu, ktoré z týchto povinností vyplývajú.
- (28) Cieľom opatrenia, ktoré poskytuje podporu poľnohospodárom, ktorí sa zúčastňujú na schémach Spoločenstva alebo národných schémach pre kvalitu potravín, je poskytnúť spotrebiteľom záruky kvality produktu alebo použitého výrobného procesu, vyplývajúce z ich účasti v takýchto schémach, dosiahnuť pridanú hodnotu pre poľnohospodárske suroviny a skvalitňovať trhové príležitosti. Keďže účasťou v takýchto schémach môžu vzniknúť dodatočné náklady a povinnosti, ktoré nie sú na trhu v plnej miere odmenené, účasť poľnohospodárov v takýchto schémach by sa mala motivovať.
- (29) Je potrebné zlepšiť povedomie spotrebiteľov o existencii a vlastnostiach produktov vyrábaných v rámci uvedených schém kvality. Odbytovým organizáciám výrobcov by sa mala

▼B

poskytovať podpora na informovanie spotrebiteľov a propagáciu produktov vyrobených v rámci schém kvality, ktoré členské štáty podporujú vo svojich programoch rozvoja vidieka.

- (30) Je potrebné zabezpečiť plynulý prechod súboru individuálnych opatrení zavedených Aktom o prístúpení z roku 2003, predovšetkým opatrenia o polosamozásobiteľských farmách a opatrenia o odbytových organizáciách výrobcov.
- (31) Podpora osobitných metód manažmentu krajiny by mala prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju nabádaním najmä poľnohospodárov a držiteľom lesov, aby využívali najmä tie metódy využívania pôdy, ktoré sú zlučiteľné s potrebou chrániť prírodné prostredie a krajinu a ochraňovať a skvalitňovať prírodné zdroje. Mala by prispievať k vykonávaniu 6. environmentálneho akčného programu Spoločenstva a záverov predsedníctva o stratégii trvalo udržateľného rozvoja. Medzi kľúčové oblasti, ktorými sa treba zaoberať, patrí biodiverzita, riadenie lokalít sústavy Natura 2000, ochrana vody a pôdy, zmiernovanie klimatických zmien vrátane znižovania emisií skleníkových plynov, znižovania emisií amoniaku a trvalo udržateľného používania pesticídov.
- (32) Lesné hospodárstvo je neoddeliteľnou súčasťou rozvoja vidieka a podpora trvalo udržateľného využívania pôdy by mala zahŕňať trvalo udržateľné hospodárenie s lesmi a ich multifunkčnej úlohy. Lesy prinášajú viacnásobný úžitok: poskytujú suroviny pre obnoviteľné a environmentálne vhodné produkty a zohrávajú dôležitú úlohu v oblasti hospodárskeho blahobytu, biologickej diverzity, globálneho uhlíkového cyklu, vodnej rovnováhy, kontroly erózie a prevencie prírodných rizík, ako aj pri poskytovaní sociálnych a rekreačných služieb. Pri prijímaní lesníckych opatrení by sa mali zohľadniť záväzky Spoločenstva a členských štátov na medzinárodnej úrovni a dané opatrenia by sa mali zakladať na celoštátnych alebo regionálnych programoch členských štátov pre lesné hospodárstvo alebo na rovnocenných nástrojoch, ktoré by mali zohľadňovať záväzky prijaté na Ministerskej konferencii pre ochranu lesov v Európe. Lesnícke opatrenia by mali prispievať k vykonávaniu lesníckej stratégie Spoločenstva. Takáto podpora by nemala narušovať hospodársku súťaž a nemala by ovplyvňovať trh.
- (33) Platby pre oblasti so znevýhodnenými prírodnými podmienkami v horských oblastiach a platby v iných oblastiach so znevýhodnenými podmienkami by mali prostredníctvom nepretržitého využívania poľnohospodárskej pôdy prispievať k zachovávaniu vidieka a zachovávaniu a podpore trvalo udržateľných systémov poľnohospodárstva. Mali by sa ustanoviť objektívne parametre pre stanovenie úrovne platieb, aby sa zabezpečila účinnosť tohto systému podpory a dosiahnutie jeho cieľov. Určité ustanovenia nariadenia (ES) č. 1257/1999 týkajúce sa podpory menej znevýhodnených oblastí ostávajú načas v platnosti.
- (34) Podpora by sa mala naďalej poskytovať poľnohospodárom na prekonanie znevýhodnení v dotknutých oblastiach, ktoré vyplývajú z vykonávania smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva⁽¹⁾ a smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín⁽²⁾, aby prispela k účinnému riadeniu lokalít sústavy Natura 2000, pričom zároveň by sa poľnohospodárom mala sprístupniť aj podpora určená na prekonávanie znevýhodnení v oblastiach povodí riek, ktoré vyplývajú

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 103, 25.4.1979, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 807/2003 (Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2003, s. 36).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

▼B

z vykonávania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva ⁽¹⁾.

- (35) Agroenvironmentálne platby by naďalej mali zohrávať významnú úlohu pri podpore trvalo udržateľného rozvoja vidieckych oblastí a pri reagovaní na narastajúci dopyt spoločnosti po environmentálnych službách. Mali by naďalej povzbudzovať poľnohospodárov a ostatných pôdohospodárov, aby slúžili spoločnosti ako celku zavádzaním poľnohospodárskych výrobných metód zlučiteľných s ochranou a zlepšovaním životného prostredia, krajiny a jej prvkov, prírodných zdrojov, pôdy a genetickej diverzity alebo pokračovaním v ich uplatňovaní. Z tohto hľadiska by sa mala osobitná pozornosť venovať zachovaniu genetických zdrojov. V súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ by sa tieto platby mali vzťahovať iba na tie záväzky, ktoré sú prísnejšie ako príslušné povinné normy.
- (36) Poskytovaním pomoci poľnohospodárom, ktorí sa zaviazu prijať normy pre chov hospodárskych zvierat, ktoré sú prísnejšie ako príslušné povinné normy, by sa poľnohospodári mali povzbudiť k tomu, aby zavádzali prísne normy v oblasti životných podmienok zvierat.
- (37) Mala by sa poskytovať podpora pri nevýnosných investíciách, ak sú potrebné na to, aby sa splnili záväzky prijaté v rámci agroenvironmentálnych systémov alebo iných agroenvironmentálnych cieľov, alebo ak na farme zvyšujú spoločenskú hodnotu oblastí sústavy Natura 2000 alebo iných oblastí s vysokou prírodnou hodnotou.
- (38) Prvým zalesnením poľnohospodárskej a inej pôdy by sa mali rozšíriť a skvalitniť lesné zdroje s cieľom chrániť životné prostredie, predchádzať prírodným rizikám a požiarom, ako aj zmierňovať klimatické zmeny. Akékoľvek prvé zalesnenie by sa malo prispôbiť miestnym podmienkam a malo by byť v súlade so životným prostredím a zlepšovať biodiverzitu.
- (39) Agrolesnícke systémy majú vysokú ekologickú a sociálnu hodnotu, pretože zlučujú systémy extenzívneho poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ktoré sa zameriavajú na produkciu vysokokvalitného dreva a iných lesných produktov. Malo by sa podporovať ich zriaďovanie.
- (40) Vzhľadom na dôležitosť lesov pre úspešné vykonávanie smerníc 79/409/EHS a 92/43/EHS by sa mala držiteľom lesov poskytnúť osobitná podpora, aby im pomohla pri riešení špecifických problémov, ktoré vyplývajú z ich vykonávania.
- (41) Za dobrovoľné záväzky, ktorých cieľom je zlepšenie biodiverzity, zachovanie lesných ekosystémov s vysokou hodnotou a posilňovanie ochranej hodnoty lesov so zreteľom na eróziu pôdy, udržiavanie vodných zdrojov a kvality vody a prírodné riziká, by sa mali zaviesť lesnícko-environmentálne platby.
- (42) Mala by sa poskytovať podpora na obnovu lesníckeho potenciálu v lesoch poškodených prírodnými katastrofami a požiarom a na zavádzanie preventívnych opatrení. Preventívne opatrenia proti požiarom by sa mali týkať oblastí, ktoré členské štáty vo svojich plánoch na ochranu lesov klasifikovali ako oblasti s vysokým alebo stredným rizikom požiaru.
- (43) Držiteľom lesov by sa mala poskytovať podpora pri nevýnosných investíciách, ak sú potrebné na splnenie lesnícko-environmentálnych záväzkov alebo iných environmentálnych cieľov alebo na

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1. Smernica zmenená a doplnená rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 2455/2004/ES (Ú. v. ES L 331, 15.12.2001, s. 1).

▼B

zvýšenie spoločenskej hodnoty oblastí, v ktorých sa lesy nachádzajú.

- (44) S cieľom zabezpečiť cielené a účinné využívanie podpory na manažment krajiny podľa tohto nariadenia by členské štáty mali podľa určitých opatrení v rámci tejto osi určiť intervenčné oblasti. Horské oblasti a iné znevýhodnené oblasti by sa mali určovať na základe objektívnych spoločných kritérií. Z tohto dôvodu by sa mali zrušiť s účinnosťou k neskoršiemu dátumu smernice a rozhodnutia Rady, ktorými sa prijali zoznamy znevýhodnených oblastí alebo ktoré menia a dopĺňajú takéto zoznamy v súlade s článkom 21 ods. 2 a 3 nariadenia Rady (ES) č. 950/97 z 20. mája 1997 o zlepšení účinnosti poľnohospodárskych štruktúr⁽¹⁾. Oblasti sústavy Natura 2000 sa určujú v súlade so smernicami 79/409/EHS a 92/43/EHS. Členské štáty by mali určiť oblasti vhodné na zalesnenie z environmentálnych dôvodov, ako je ochrana proti erózii, predchádzanie prírodným rizikám alebo rozširovanie lesných zdrojov, ktoré prispievajú k zmierneniu klimatických zmien, a lesné oblasti s vysokým alebo stredným rizikom požiaru.
- (45) Mal by sa ustanoviť systém sankcií pre prípady, keď príjemcovia platieb vyplatených podľa určitých opatrení pre manažment krajiny, nedodržia povinné požiadavky ustanovené v nariadení (ES) č. 1782/2003 v celom svojom podniku, pričom by sa zohľadnila závažnosť, rozsah, trvanie a opakovanie takéhoto nedodržania požiadaviek.
- (46) Je potrebné, aby zmeny vo vidieckych oblastiach sprevádzala pomoc pri diverzifikácii poľnohospodárskych činností smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam a pri rozvoji nepoľnohospodárskych odvetví, podpore zamestnanosti, zlepšovaní základných služieb vrátane miestneho prístupu k informačným a komunikačným technológiám (IKT) a pri uskutočňovaní investícií, ktoré vidiecke oblasti zatriktívňujú, aby sa zvrátil vývoj smerujúci k hospodárskemu a sociálnemu úpadku a vyľudňovaniu vidieka. V tejto súvislosti je tiež potrebné vyvinúť snahu o posilnenie ľudského potenciálu.
- (47) Mala by sa poskytovať podpora pre ostatné opatrenia, ktoré súvisia s vidieckym hospodárstvom v širšom zmysle. Zoznam opatrení by sa mal definovať na základe skúseností z iniciatívy Leader a so zreteľom na multisektorálne potreby vnútorného rozvoja vidieka.
- (48) Vykonávanie stratégií miestneho rozvoja môže posilniť územnú súdržnosť a súčinnosť opatrení zameraných na vidiecke hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo v širšom zmysle. Opatrenia, ktoré súvisia s vidieckym hospodárstvom v širšom zmysle, by sa preto mali vykonávať podľa možnosti prostredníctvom stratégií miestneho rozvoja.
- (49) Je potrebné jasne definovať zásady súladu a doplnkovosti osi zlepšenia kvality života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácie vidieckeho hospodárstva s ostatnými finančnými nástrojmi Spoločenstva, najmä s nástrojmi politiky súdržnosti.
- (50) Iniciatíva Leader, po skúsenostiach z troch programovacích období, dosiahla úroveň zrelosti, ktorá umožňuje vidieckym oblastiam, aby v hlavných programoch rozvoja vidieka vykonávali prístup Leader v širšom rozsahu. Treba preto prijať opatrenie, aby sa základné princípy prístupu Leader prevzali do programov, čím sa v nich vytvorí osobitná os, a aby sa vymedzili miestne akčné skupiny a opatrenia, ktoré je potrebné podporovať, vrátane budovania kapacity partnerstiev, vykonávania miestnych stratégií, spolupráce, budovania sietí a získavania zručností.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 142, 2.6.1997, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1257/1999.

▼B

- (51) Vzhľadom na dôležitosť prístupu Leader by sa mala podstatná časť príspevku EPFRV vymedziť na túto prioritu.
- (52) EPFRV má prostredníctvom technickej pomoci podporovať činnosti, ktoré súvisia s vykonávaním programov. Ako súčasť technickej pomoci uvedenej v článku 5 nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky⁽¹⁾ by sa mala na úrovni Spoločenstva vytvoriť sieť pre rozvoj vidieka.
- (53) Mali by sa zaviesť ustanovenia pre pridelovanie dostupných zdrojov. Tieto zdroje by mali byť konzistentné s finančným výhľadom na obdobie rokov 2007 až 2013. Celková suma na rozvoj vidieka by sa mala rozdeľovať raz do roka. Malo by sa povoliť významné uprednostnenie regiónov oprávnených na základe konvergenčného cieľa.
- (54) Malo by sa ustanoviť, aby Rada určila čiastku pre podporu Spoločenstva pre rozvoj vidieka podľa tohto nariadenia na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013, jej ročné rozdelenie a minimálnu čiastku, ktorá má byť sústredená v oprávnených regiónoch podľa konvergenčného cieľa v súlade s finančným výhľadom na obdobie rokov 2007 až 2013 a medziinštitucionálnou dohodou o rozpočtovej disciplíne a zlepšení rozpočtového postupu pre rovnaké obdobie.
- (55) Na tú časť ročných rozpočtových prostriedkov pridelených členskému štátu na konvergenčný cieľ v rámci fondov, ktorá pochádza z Usmerňovacej sekcie EPUZF, štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu (ďalej len „KF“) a Finančného nástroja na usmerňovanie rybného hospodárstva⁽²⁾(ďalej len „FNURH“), by sa mal určiť strop na základe jeho absorpčnej kapacity.
- (56) Prostredníctvom objektívnej a transparentnej metódy by sa mali stanoviť kritériá pre orientačné rozčlenenie viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré sú k dispozícii členským štátom.
- (57) Okrem týchto súm by mali členské štáty zohľadniť sumy podľa článku 12 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1290/2005.
- (58) Rozpočtové prostriedky, ktoré sú k dispozícii vo fondoch, by sa mali v rámci programov indexovať paušálne.
- (59) Sadzba príspevku EPFRV pre programy rozvoja vidieka by sa mala stanoviť na základe verejných výdavkov členských štátov a s ohľadom na dôležitosť priority, akou je manažment krajiny a životné prostredie, na situáciu v regiónoch oprávnených podľa konvergenčného cieľa a na dôležitosť prístupu Leader.
- (60) V najvzdialenejších regiónoch uvedených v zmluve a na ostrovoch, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Rady (EHS) č. 2019/93 z 19. júla 1993, ktorým sa zavádzajú osobitné opatrenia pre menšie ostrovy v Egejskom mori týkajúce sa určitých poľnohospodárskych výrobkov⁽³⁾, by sa v rámci niektorých opatrení na rozvoj vidieka mali uplatňovať osobitné ustanovenia, ako aj primerané podiely spolufinancovania z EPFRV, aby sa zmiernili špecifické obmedzenia a štrukturálne problémy pri poľnohospodárskych činnostiach a činnostiach v rámci lesného hospodárstva a pri pridávaní hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva, vyplývajúce z odľahlosti, ostrovej povahy alebo veľkej vzdialenosti a závislosti vidieckeho hospodárstva od obmedzeného počtu poľnohospodárskych produktov, a aby sa podporila masívna politika rozvoja vidieka.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1263/1999 z 21. júna 1999 o finančnom nástroji na usmerňovanie rybného hospodárstva (Ú. v. ES L 161, 26.6.1999, s. 54).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 184, 27.7.1993, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1782/2003.

▼B

- (61) V súlade so zásadou subsidiarity, a ak výnimky nestanovujú inak, oprávnenosť výdavkov by mali upravovať príslušné vnútroštátne pravidlá.
- (62) S cieľom zabezpečiť účinnosť, spravodlivosť a trvalo udržateľný vplyv pomoci z EPFRV by sa mali prijať ustanovenia, ktoré zaručia, že operácie súvisiace s investíciami budú trvalé a že sa tento fond nevyužije na zavádzanie nekalej súťaže.
- (63) Decentralizované vykonávanie činností v rámci EPFRV by mali sprevádzať záruky, ktoré súvisia najmä s kvalitou vykonávania, výsledkami správnym finančným hospodárením a kontrolou.
- (64) Členské štáty by mali prijať opatrenia, aby zaručili riadne fungovanie systémov riadenia a kontroly. Na tento účel je potrebné stanoviť všeobecné zásady a základné funkcie, ktoré by mal plniť každý systém riadenia a kontroly. Je teda potrebné naďalej určovať jediný riadiaci orgán a vymedziť jeho zodpovednosť.
- (65) Každý program rozvoja vidieka by sa mal vhodne monitorovať monitorovacím výborom na základe spoločného rámca pre monitorovanie a hodnotenie, zriadeného a vykonávaného v spolupráci s členskými štátmi, účinne plniť osobitné potreby rozvoja vidieka.
- (66) Účinnosť a vplyv činností vykonávaných v rámci EPFRV závisí aj od zlepšeného hodnotenia na základe spoločného rámca pre monitorovanie a hodnotenie. Programy by sa mali hodnotiť predovšetkým z hľadiska prípravy, vykonania a ukončenia.
- (67) Informácie o partnerstve a činnostiach Spoločenstva by sa mali propagovať v čo najväčšom rozsahu, aby sa umožnilo účinné fungovanie partnerstva a aby sa propagovala činnosť Spoločenstva. Zodpovedajú za to orgány, ktoré riadia programy.
- (68) Rozvoj vidieka, definovaný v tomto nariadení, by mal byť oprávnený na získanie podpory členského štátu bez spolufinancovania Spoločenstvom. Vzhľadom na hospodársky vplyv takejto pomoci a s cieľom zabezpečiť konzistentnosť s opatreniami, ktoré sú oprávnené na získanie podpory Spoločenstva, a zjednodušiť postupy by sa mali ustanoviť osobitné pravidlá štátnej pomoci, pri ktorých by sa zohľadnili aj skúsenosti z vykonávania nariadenia (ES) č. 1257/1999. V rámci postupu oznamovania v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia by okrem toho mali byť členské štáty v rámci programovania oprávnené poskytovať štátnu pomoc s cieľom zabezpečiť dodatočné financovanie rozvoja vidieka, pre ktorý sa poskytla podpora Spoločenstva.
- (69) Je potrebné prijať pravidlá na uľahčenie prechodu z existujúceho systému podpory na nový systém podpory rozvoja vidieka.
- (70) Nový systém podpory ustanovený v tomto nariadení nahrádza existujúci systém podpory. Nariadenie (ES) č. 1257/1999 by sa preto malo zrušiť od 1. januára 2007 s výnimkou určitých ustanovení týkajúcich sa znevýhodnených oblastí, ktoré by sa mali zrušiť k neskoršiemu dátumu.
- (71) Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia by mali byť prijaté v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾.
- (72) Európsky hospodársky a sociálny výbor poskytol svoje stanovisko ⁽²⁾.
- (73) Výbor regiónov poskytol svoje stanovisko ⁽³⁾,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Stanovisko z 9. marca 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Stanovisko z 23. februára 2005 (Ú. v. EÚ C 164, 5.7.2005, s. 18).

HLAVA I
CIELE A VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ POMOCI

KAPITOLA I
ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie:

1. ustanovuje všeobecné pravidlá, ktoré upravujú podporu Spoločenstva pre rozvoj vidieka, financovanú EPFRV, ktorý bol zriadený nariadením (ES) č. 1290/2005;
2. vymedzuje ciele, ku ktorým má politika rozvoja vidieka prispievať;
3. vymedzuje strategický kontext pre politiku rozvoja vidieka vrátane metódy na stanovenie strategických usmernení Spoločenstva pre politiku rozvoja vidieka (ďalej len „strategické usmernenia Spoločenstva“) a národné strategické plány;
4. vymedzuje priority a opatrenia na rozvoj vidieka;
5. ustanovuje pravidlá pre partnerstvo, programovanie, hodnotenie, finančné hospodárenie, monitorovanie a kontrolu na základe zodpovedností, o ktoré sa delia členské štáty a Komisia.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia platia tieto vymedzenia pojmov:

- a) „programovanie“: proces organizovania, rozhodovania a financovania v niekoľkých etapách, ktorého cieľom je v priebehu niekoľkých rokov vykonať jednotnú akciu Spoločenstva a členských štátov, aby sa dosiahli prioritné ciele EPFRV;
- b) „región“: územná jednotka, ktorá zodpovedá úrovni 1 alebo 2 nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (úroveň NUTS 1 a 2) v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) ⁽¹⁾;
- c) „os“: koherentný súbor opatrení s konkrétnymi cieľmi, ktoré priamo vyplývajú z ich vykonávania a prispievajú k jednému alebo viacerým cieľom ustanoveným v článku 4;
- d) „opatrenie“: súbor operácií, ktoré prispievajú k vykonaniu osi, ako je uvedené v článku 4 ods. 2;
- e) „operácia“: projekt, zmluva alebo dojednanie, alebo iná akcia zvolená v súlade s kritériami ustanovenými pre dotknutý program rozvoja vidieka a vykonávaná jedným alebo viacerými príjemcami, ktorá umožňuje dosiahnutie cieľov ustanovených v článku 4;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1.

▼B

- f) „spoločný rámec pre monitorovanie a hodnotenie“: všeobecný prístup vypracovaný Komisiou a členskými štátmi, ktorý vymedzuje obmedzený počet spoločných ukazovateľov, ktoré súvisia s východiskovou situáciou a finančnou realizáciou, výstupmi, výsledkami a vplyvmi programov;
- g) „stratégia miestneho rozvoja“: koherentný súbor operácií na účely plnenia miestnych cieľov a potrieb, ktorý sa vykonáva v partnerstve na vhodnej úrovni;
- h) „príjemca“: hospodársky subjekt, orgán alebo podnik, verejný alebo súkromný, ktorý zodpovedá za vykonávanie operácií alebo prijímanie podpory;
- i) „verejné výdavky“: akékoľvek verejné príspevky na financovanie operácií, ktoré pochádzajú z rozpočtu štátu, regionálnych alebo miestnych orgánov Európskeho spoločenstva, a akékoľvek podobné výdavky. Akýkoľvek príspevok na financovanie operácií, ktorý pochádza z rozpočtu subjektov podľa verejného práva alebo združení jedného alebo viacerých regionálnych alebo miestnych orgánov alebo subjektov podľa verejného práva v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby ⁽¹⁾, sa považuje za verejný príspevok;
- j) „konvergenčný cieľ“: cieľ činnosti pre najmenej rozvinuté členské štáty a regióny podľa právnych predpisov Spoločenstva, ktorými sa spravuje Európsky fond pre regionálny rozvoj (ďalej len „EFRR“), Európsky sociálny fond (ďalej len „ESF“) a KF pre obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013.

KAPITOLA II

POSLANIE A CIELE

Článok 3

Poslanie

EPFRV prispieva k podpore trvalo udržateľného rozvoja vidieka v celom Spoločenstve spôsobom, ktorý dopĺňa politiky podpory trhu a príjmov spoločnej poľnohospodárskej politiky, politiku súdržnosti a spoločnú politiku rybného hospodárstva.

Článok 4

Ciele

1. Podpora rozvoja vidieka prispieva k dosiahnutiu týchto cieľov:
 - a) zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva podporovaním reštrukturalizácie, rozvoja a inovácie;
 - b) zlepšenie životného prostredia a vidieku podporovaním manažmentu krajiny;
 - c) zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach a podpora diverzifikácie hospodárskej činnosti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

▼B

2. Ciele ustanovené v odseku 1 sa vykonávajú prostredníctvom štyroch osí vymedzených v hlave IV.

KAPITOLA III
ZÁSADY POMOCI

Článok 5

Doplnkovosť, konzistentnosť a súlad

1. EPFRV dopĺňa vnútroštátne, regionálne a miestne akcie, ktoré prispievajú k prioritám Spoločenstva.
2. Komisia a členské štáty zabezpečujú, aby bola pomoc z EPFRV a členských štátov konzistentná s činnosťami, politikami a prioritami Spoločenstva. Pomoc EPFRV má byť konzistentná najmä s cieľmi hospodárskej a sociálnej súdržnosti a cieľmi nástroja podpory Spoločenstva pre rybné hospodárstvo.
3. Táto konzistentnosť sa zabezpečí prostredníctvom strategických usmernení Spoločenstva uvedených v článku 9, národného strategického plánu uvedeného v článku 11, programov rozvoja vidieka uvedených v článku 15 a správy Komisie uvedenej v článku 14.
4. Komisia a členské štáty v súlade so svojimi príslušnými povinnosťami zabezpečujú koordináciu medzi pomocou z rozličných fondov, EFRR, ESF, KF, nástroja podpory Spoločenstva pre rybné hospodárstvo a zásahmi Európskej investičnej banky (ďalej len „EIB“) a ostatných finančných nástrojov Spoločenstva.
5. Zaručiť sa musí aj konzistentnosť s opatreniami financovanými Európskym poľnohospodárskym záručným fondom.
6. Systémom, ktoré sú oprávnené na podporu v rámci organizácií spoločného trhu, sa podpora podľa tohto nariadenia neposkytuje, pokiaľ akékoľvek výnimky, ktoré sa vymedzia v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2, neustanovujú inak.
7. Členské štáty zabezpečujú, aby operácie financované EPFRV boli v súlade so zmluvou a všetkými aktmi, ktoré sa podľa nej prijali.

Článok 6

Partnerstvo

1. Poskytovanie pomoci z EPFRV sa vykonáva na základe dôkladných konzultácií (ďalej len „partnerstva“) medzi Komisiou a členským štátom a s orgánmi určenými členským štátom podľa platných vnútroštátnych pravidiel a praxe vrátane:
 - a) príslušných regionálnych, miestnych orgánov a iných orgánov verejnej moci;
 - b) hospodárskych a sociálnych partnerov;
 - c) akýchkoľvek vhodných subjektov zastupujúcich občiansku spoločnosť, mimovládnych organizácií vrátane environmentálnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti medzi mužmi a ženami.

▼B

Členský štát určí najreprezentatívnejších partnerov na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a v hospodárskej, sociálnej, environmentálnej alebo inej oblasti (ďalej len „partnerov“). Vytvára podmienky pre rozsiahle a účinné zapojenie všetkých vhodných subjektov v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a praxou, pričom zohľadňuje potrebu podporovať rovnosť medzi mužmi a ženami a trvalo udržateľný rozvoj prostredníctvom integrácie ochrany životného prostredia a požiadaviek na jeho zlepšenie.

2. Partnerstvo sa uskutočňuje s náležitým zreteľom na príslušnú inštitucionálnu, právnu a finančnú zodpovednosť každej kategórie partnerov, tak ako sú vymedzení podľa odseku 1.

3. Partnerstvo sa podieľa na príprave a monitorovaní národného strategického plánu a na príprave, vykonávaní, monitorovaní a hodnotení programov rozvoja vidieka. Členské štáty zapájajú všetkých vhodných partnerov do rozličných fáz programovania s ohľadom na lehotu stanovenú pre každý krok.

*Článok 7***Subsidiarita**

Členské štáty zodpovedajú za vykonávanie programov rozvoja vidieka na vhodnej územnej úrovni podľa vlastných inštitucionálnych dojednaní v súlade s týmto nariadením.

*Článok 8***Rovnosť medzi mužmi a ženami a nediskriminácia**

Členské štáty a Komisia podporujú rovnosť medzi mužmi a ženami a zabezpečujú, aby sa počas rozličných fáz vykonávania programov predchádzalo akejkolvek diskriminácii založenej na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženskom vyznaní alebo viere, postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii.

Platí to pre fázu tvorby návrhu, vykonávania, monitorovania a hodnotenia.

HLAVA II

STRATEGICKÝ PRÍSTUP K ROZVOJU VIDIEKA

KAPITOLA I

STRATEGICKÉ USMERNENIA SPOLOČENSTVA*Článok 9***Obsah a prijatie**

1. Rada prijme strategické usmernenia Spoločenstva pre politiku rozvoja vidieka pre programovacie obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 so zreteľom na priority politik ustanovené na úrovni Spoločenstva.

Tieto strategické usmernenia ustanovujú strategické priority pre rozvoj vidieka na úrovni Spoločenstva pre uvedené programovacie obdobie s cieľom vykonať každú z osí ustanovených v tomto nariadení.

▼B

2. Do 20. februára 2006 sa v súlade s postupom ustanoveným v článku 37 zmluvy prijme rozhodnutie o strategických usmerneniach Spoločenstva. Rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

*Článok 10***Revízia**

Strategické usmernenia Spoločenstva sa môžu zrevidovať, aby sa zohľadnili významné zmeny priorít Spoločenstva.

KAPITOLA II

NÁRODNÉ STRATEGICKÉ PLÁNY*Článok 11***Obsah**

1. Každý členský štát predloží národný strategický plán, v ktorom uvedie priority činnosti EPFRV a dotknutého členského štátu, pričom zohľadní strategické usmernenia Spoločenstva, ich konkrétne ciele, príspevok z EPFRV a iné finančné zdroje.

2. Národný strategický plán zabezpečí, aby pomoc Spoločenstva pre rozvoj vidieka bola konzistentná so strategickými usmerneniami Spoločenstva a aby priority Spoločenstva, národné a regionálne priority boli koordinované. Národný strategický plán je referenčným nástrojom na prípravu programovania EPFRV. Vykonáva sa prostredníctvom programov rozvoja vidieka.

3. Každý národný strategický plán obsahuje:

- a) hodnotenie hospodárskej, sociálnej a environmentálnej situácie a potenciálu rozvoja;
- b) stratégiu zvolenú pre jednotné akcie Spoločenstva a dotknutého členského štátu, preukazujúcu súlad medzi zvolenými možnosťami a strategickými usmerneniami Spoločenstva;
- c) tematické a územné priority pre rozvoj vidieka podľa každej osi vrátane hlavných kvantifikovaných cieľov a vhodných ukazovateľov monitorovania a hodnotenia;

▼M5

d) zoznam programov rozvoja vidieka, ktorými sa vykonáva národný strategický plán, orientačné údaje o prostriedkoch pridelených z EPFRV na každý program vrátane súm ustanovených v článku 12 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1290/2005 a samostatné označenie súm ustanovených v článku 69 ods. 5a tohto nariadenia;

▼B

- e) prostriedky na zabezpečenie koordinácie s ostatnými nástrojmi spoločnej poľnohospodárskej politiky, s EFRR, ESF, KF, nástrojom podpory Spoločenstva pre rybné hospodárstvo a EIB;
- f) ak je to vhodné, rozpočet pre dosiahnutie konvergenčného cieľa;
- g) opis dojednaní a orientačné údaje o sume vyhradenej na zriadenie národnej vidieckej siete uvedenej v článkoch 66 ods. 3 a 68.

▼B*Článok 12***Príprava**

1. Po prijatí strategických usmernení Spoločenstva pripraví každý členský štát národný strategický plán.

Tento plán sa pripraví v súlade s inštitucionálnymi dojednaniami členských štátov na základe úzkej spolupráce s partnermi uvedenými v článku 6. Vypracuje sa v úzkej spolupráci s Komisiou a bude sa vzťahovať na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013.

2. Každý členský štát zašle Komisii svoj národný strategický plán predtým, ako predloží svoje programy rozvoja vidieka.

▼M5*Článok 12a***Revízia**

1. Každý členský štát, ktorý od roku 2010 dostáva dodatočné finančné prostriedky vyplývajúce z uplatnenia povinnej modulácie podľa článku 9 ods. 4 a článku 10 ods. 3 a od roku 2011 aj sumy podľa článku 136 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov⁽¹⁾, zreviduje v súlade s postupom uvedeným v článku 12 ods. 1 tohto nariadenia svoj národný strategický plán po revízii strategických usmernení Spoločenstva uvedených v článku 10 tohto nariadenia.

2. Zrevidovaný národný strategický plán uvedený v odseku 1 tohto článku sa najneskôr do 30. júna 2009 zašle Komisii.

▼B

KAPITOLA III

STRATEGICKÉ MONITOROVANIE*Článok 13***Súhrnné správy členských štátov**

1. Prvýkrát v roku 2010 a najneskôr 1. októbra každý druhý rok predloží každý členský štát Komisii súhrnnú správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní národného strategického plánu a cieľov a o svojom príspevku k plneniu strategických usmernení Spoločenstva. Posledná súhrnná správa sa predloží najneskôr 1. októbra 2014.

2. Správa zhrnie výročné správy o pokroku v predchádzajúcich rokoch uvedené v článku 82 a opíše najmä:

- a) plnenie a výsledky programov rozvoja vidieka, ktoré sa vzťahujú na ukazovatele uvedené v národnom strategickom pláne;
- b) výsledky priebežných hodnotiacich činností pre každý program.

3. Odchylné od odseku 1 v prípade jediných programov uvedených v článku 15 ods. 2 môžu členské štáty v lehote ustanovenej v článku 82

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009, s. 16.

▼B

zahrnúť do výročných správ o pokroku uvedených v článku 82 prvky ustanovené v odseku 2 tohto článku.

*Článok 14***Správa Komisie**

1. Prvýkrát v roku 2011 a na začiatku každého druhého roku predloží Komisia správu, v ktorej zhrnie hlavný vývoj, trendy a výzvy, ktoré súvisia s vykonávaním národných strategických plánov a strategických usmernení Spoločenstva. Posledná správa Komisie sa predloží na začiatku roku 2015.

Táto správa sa zakladá na analýze Komisie a posúdení súhrmných správ členských štátov uvedených v článku 13 a na akýchkoľvek iných dostupných informáciách. Uvedú sa v nej opatrenia, ktoré členské štáty a Komisia prijali alebo prijmú, aby zabezpečili vhodné kroky nadväzujúce na závery správ.

2. Správa Komisie sa zašle Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

HLAVA III

PROGRAMOVANIE

KAPITOLA I

OBSAH PROGRAMOVANIA*Článok 15***Programy rozvoja vidieka**

1. EPFRV pôsobí v členských štátoch prostredníctvom programov rozvoja vidieka. Tieto programy vykonávajú stratégiu rozvoja vidieka prostredníctvom súboru opatrení, zoskupených v súlade s osami vymedzenými v hlave IV, na dosiahnutie ktorých sa bude čerpať pomoc z EPFRV.

Každý program rozvoja vidieka sa vzťahuje na obdobie medzi 1. januárom 2007 a 31. decembrom 2013.

2. Členský štát môže predložiť buď jediný program pre celé svoje územie, alebo súbor regionálnych programov.

3. Členské štáty s regionálnymi programami môžu na schválenie predložiť aj národný rámec, ktorý obsahuje spoločné prvky týchto programov.

*Článok 16***Obsah programov**

Každý program rozvoja vidieka obsahuje:

a) analýzu situácie z hľadiska silných a slabých stránok, zvolenú stratégiu na ich riešenie, a hodnotenie *ex ante* uvedené v článku 85;

▼B

- b) zdôvodnenie zvolených priorít so zreteľom na strategické usmernenia Spoločenstva a národný strategický plán, ako aj očakávaný vplyv podľa hodnotenia *ex ante*;
- c) informácie o osiach a opatreniach navrhovaných pre každú os a ich opis vrátane konkrétnych overiteľných cieľov a ukazovateľov uvedených v článku 81, ktoré umožňujú meranie pokroku programu, jeho účelnosti a účinnosti;
- d) plán financovania s dvoma tabuľkami:
- tabuľkou, ktorá v súlade s článkom 69 ods. 4 a 5 uvádza celkový príspevok z EPFRV plánovaný na každý rok. Ak je to uplatniteľné, tento plán financovania v rámci celkového príspevku z EPFRV samostatne uvádza rozpočtové prostriedky poskytnuté regiónom, ktoré sú na ne oprávnené na základe konvergenčného cieľa. Plánovaný ročný príspevok z EPFRV musí byť zlučiteľný s finančnými výhľadmi,
 - tabuľkou, v ktorej sa pre celé obdobie programovania stanoví celkový plánovaný príspevok Spoločenstva a zodpovedajúce národné verejné prostriedky pre každú os, podiel príspevku z EPFRV pre každú os a suma vyhradená pre technickú pomoc. Ak je to uplatniteľné, táto tabuľka samostatne uvádza plánovaný príspevok z EPFRV pre regióny, ktoré sú naň oprávnené na základe konvergenčného cieľa, a zodpovedajúce národné verejné prostriedky;
- e) pre informáciu orientačné rozčlenenie počiatkových súm podľa jednotlivých opatrení z hľadiska verejných a súkromných výdavkov;
- f) ak je to uplatniteľné, tabuľku o dodatočnom národnom financovaní podľa jednotlivých osí v súlade s článkom 89;
- g) prvky potrebné pre posúdenie podľa pravidiel hospodárskej súťaže a, ak je to uplatniteľné, zoznam systémov pomoci povolených podľa článkov 87, 88 a 89 zmluvy, ktoré použijú pre vykonávanie programov;
- h) informácie o doplnkovosti s opatreniami financovanými inými nástrojmi spoločnej poľnohospodárskej politiky, prostredníctvom politiky súdržnosti, ako aj nástrojom podpory Spoločenstva pre rybné hospodárstvo;
- i) vykonávacie dojednania programu vrátane:
- i) určenia všetkých orgánov ustanovených v článku 74 ods. 2 členským štátom a pre informáciu súhrnného opisu štruktúry riadenia a kontroly;
 - ii) opisu systémov monitorovania a hodnotenia, ako aj zloženia monitorovacieho výboru;
 - iii) ustanovení, ktoré zabezpečia, že sa program spropaguje;
- j) určenie partnerov a výsledky konzultácií s partnermi uvedenými v článku 6.

▼ **M5***Článok 16a***Osobitné operácie súvisiace s niektorými prioritami**

1. Od 1. januára 2010 členské štáty v súlade so svojimi osobitnými potrebami ustanovia vo svojich programoch rozvoja vidieka druhy operácií s týmito prioritami, ako sa uvádzajú v strategických usmereniach Spoločenstva a ďalej sa upresňujú v národných strategických plánoch:

- a) zmena klímy;
- b) energie z obnoviteľných zdrojov;
- c) hospodárenie s vodou;
- d) biodiverzita;
- e) opatrenia v súvislosti reštrukturalizáciou sektoru mlieka a mliečnych výrobkov;
- f) inovácie súvisiace s prioritami uvedenými v písm. a), b), c) a d).

Druhy operácií spojených s prioritami uvedenými v prvom pododseku sa zameriavajú na dosahovanie účinkov, ako sú napríklad potenciálne účinky upresnené v prílohe II. Orientačný zoznam takýchto druhov operácií a ich potenciálnych účinkov sa uvádza v uvedenej prílohe.

Zrevidované programy rozvoja vidieka týkajúce sa operácií uvedených v tomto odseku sa najneskôr 30. júna 2009 predložia Komisii.

2. V prípade druhov operácií uvedených v odseku 1 sa miera intenzity podpory stanovená v prílohe I môže od 1. januára 2010 zvýšiť o 10 percentuálnych bodov.

3. Každý program rozvoja vidieka zahŕňa od 1. januára 2010 aj:

- a) zoznam druhov operácií a informácie uvedené v článku 16 písm. c) o osobitných druhoch operácií uvedených v odseku 1 tohto článku;
- b) tabuľku, v ktorej sa na obdobie od 1. januára 2010 do 31. decembra 2013 stanovuje celkový príspevok Spoločenstva na druhy operácií uvedené v prvom odseku tohto článku.

4. V prípade nových členských štátov vymedzených v článku 2 písm. g) nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, dátum začatia uvedený v úvodných vetách v odsekoch 1 a 3 je 1. január 2013, dátum na predloženie revidovaných programov rozvoja vidieka uvedený v odseku 1 je 30. jún 2012 a obdobie uvedené v odseku 3 písm. b) je od 1. januára 2013 do 31. decembra 2013.

5. Odseky 1, 3 a 4 sa nevzťahujú na Bulharsko a Rumunsko.

▼ **B***Článok 17***Vyváženosť cieľov**

1. Finančný príspevok Spoločenstva pre každý z troch cieľov uvedených v článku 4 tvorí aspoň 10 % celkového príspevku z EPFRV na program pre osi 1 a 3 uvedené v oddiele 1, respektíve 3 kapitoly I hlavy IV, a aspoň 25 % celkového príspevku z EPFRV na

▼B

program pre os 2 uvedenú v oddiele 2 kapitoly I hlavy IV. Na programy francúzskych zámorských departementov je minimálny finančný príspevok Spoločenstva 10 % pre os 2.

2. Aspoň 5 % z celkového príspevku EPFRV na program sa musí vyhradiť pre os 4 uvedenú v oddiele 4 kapitoly I hlavy IV. Táto suma sa započíta do percentuálnych hodnôt ustanovených v odseku 1. Minimálny finančný príspevok Spoločenstva pre os 4 pre Českú republiku, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litvu, Maďarsko, Maltu, Poľsko, Slovinsko a Slovensko vo výške 5 % sa môže zavádzať postupne počas programovacieho obdobia tak, že sa pre os 4 vyhradí priemerne aspoň 2,5 % celkového príspevku z EPFRV.

▼M1

Pre Bulharsko a Rumunsko sa počas obdobia rokov 2010 – 2013 zachováva priemer minimálne 2,5 % z celkového príspevku z EPFRV pre os 4. Pri výpočte tohto percentuálneho podielu sa zohľadňuje každý príspevok z EPFRV pre túto os poskytnutý počas obdobia rokov 2007 – 2009.

▼M5

3. Sumy rovnajúce sa sumám vyplývajúcim z uplatňovania povinnej modulácie podľa článku 69 ods. 5a sa nezohľadňujú v celkovom príspevku z EPFRV, z ktorého sa vypočíta minimálny finančný príspevok Spoločenstva na os, ako sa ustanovuje v odsekoch 1 a 2 tohto článku.

▼B

KAPITOLA II

PRÍPRAVA, SCHVÁLENIE A REVÍZIA

*Článok 18***Príprava a schválenie**

1. Členský štát zriaďuje programy rozvoja vidieka po úzkej spolupráci s partnermi uvedenými v článku 6.
2. Členské štáty predložia Komisii návrh každého programu rozvoja vidieka, ktorý obsahuje informácie uvedené v článku 16.
3. Komisia posúdi navrhované programy na základe ich konzistentnosti so strategickými usmerneniami Spoločenstva, národným strategickým plánom a týmto nariadením.

Ak Komisia usúdi, že program rozvoja vidieka nie je konzistentný so strategickými usmerneniami Spoločenstva, národným strategickým plánom alebo týmto nariadením, požiadá členský štát, aby navrhovaný program zodpovedajúcim spôsobom zrevidoval.

4. Každý program rozvoja vidieka sa schváli v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

*Článok 19***Revízia**

1. Členský štát opätovne preskúma programy rozvoja vidieka a v prípade potreby ich upraví na zvyšné obdobie so súhlasom monitorovacieho výboru. Pri revízii sa zohľadní výsledok hodnotení a správy Komisie, najmä s cieľom posilniť alebo upraviť spôsob, akým sa zohľadňujú priority Spoločenstva.

▼B

2. Komisia prijíma rozhodnutia o žiadostiach o revíziu programov rozvoja vidieka po tom, ako členský štát predloží takúto žiadosť v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2. Zmeny, ktoré si vyžadujú schválenie rozhodnutím Komisie, sa vymedzia v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

HLAVA IV

PODPORA ROZVOJA VIDIEKA

KAPITOLA I

OSI*ODDIEL I*

O s 1

Zlepšenie konkurencieschopnosti odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva*Článok 20***Opatrenia**

Podpora zameraná na konkurencieschopnosť odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva sa týka:

- a) opatrení zameraných na podporu znalostí a skvalitnenie ľudského potenciálu prostredníctvom:
 - i) odborného vzdelávania a informačných aktivít vrátane šírenia vedeckých poznatkov a inovačných postupov pre osoby pôsobiace v poľnohospodárskom a potravinárskom odvetví a v odvetví lesného hospodárstva;
 - ii) začatia činnosti mladých poľnohospodárov;
 - iii) predčasného odchodu do dôchodku poľnohospodárov a poľnohospodárskych pracovníkov;
 - iv) využívania poradenských služieb poľnohospodármi a držiteľmi lesov;
 - v) zriaďovania riadiacich, podporných a poradenských služieb pre farmy, ako aj poradenských služieb pre lesné hospodárstvo;
- b) opatrení zameraných na reštrukturalizáciu a rozvoj fyzického potenciálu a podporu inovácií prostredníctvom:
 - i) modernizácie poľnohospodárskeho podniku;
 - ii) zvyšovania hospodárskej hodnoty lesov;
 - iii) pridávania hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva;
 - iv) spolupráce pri vývoji nových produktov, procesov a technológií v poľnohospodárstve a potravinárskom odvetví a odvetví lesného hospodárstva;

▼B

- v) zlepšenia a rozvoja infraštruktúry súvisiacej s rozvojom a prispôbovaním poľnohospodárstva a lesného hospodárstva;
 - vi) obnovy potenciálu poľnohospodárskej produkcie poškodenej prírodnými katastrofami a zavedením vhodných preventívnych opatrení;
- c) opatrení zameraných na zlepšenie kvality poľnohospodárskej produkcie a produktov prostredníctvom:
- i) pomoci poľnohospodárom pri prispôbovaní sa náročným normám založeným na právnych predpisoch Spoločenstva;
 - ii) podpory poľnohospodárov, ktorí sa zúčastňujú v schémach kvality potravín;
 - iii) podpory odbytových organizácií výrobcov pri informačných a propagačných aktivitách v rámci schém kvality potravín;

▼M5

- d) prechodných opatrení, ktoré sa týkajú:
- (i) podpory pre polosamosobiteľské poľnohospodárske podniky v procese reštrukturalizácie (Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko);
 - (ii) podpory pre zriaďovanie odbytových organizácií výrobcov (Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko);
 - (iii) podpory pre poľnohospodárske podniky v procese reštrukturalizácie vrátane diverzifikácie činností mimo poľnohospodárstva v dôsledku reformy spoločnej organizácie trhov.

▼B

Pododdiel 1

Podmienky pre opatrenia zamerané na podporu znalostí a skvalitnenie ľudského potenciálu*Článok 21***Odborné vzdelávanie a informačné aktivity**

Podpora ustanovená v článku 20 písm. a) bode i) sa nevzťahuje na vzdelávacie kurzy ani vzdelávanie, ktoré je súčasťou bežných programov alebo systémov poľnohospodárskeho a lesníckeho vzdelávania na stredoškolskej alebo vyššej úrovni.

*Článok 22***Začatie činnosti mladých poľnohospodárov**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. a) bode ii) sa poskytuje osobám, ktoré:

- a) majú menej ako 40 rokov a prvýkrát začínajú pôsobiť v poľnohospodárskom podniku ako jeho vedúci;

▼B

- b) majú zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti;
 - c) predložia podnikateľský zámer rozvoja svojich poľnohospodárskych činností.
2. Podpora sa poskytuje do maximálnej čiastky ustanovenej v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 23***Predčasný odchod do dôchodku**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. a) bode iii) sa poskytuje:
- a) poľnohospodárom, ktorí sa rozhodnú ukončiť svoju poľnohospodársku činnosť s cieľom previesť svoj podnik iným poľnohospodárom;
 - b) poľnohospodárskym pracovníkom, ktorí sa po prevedení podniku rozhodnú natrvalo ukončiť všetky poľnohospodárske práce.
2. Prevodca:
- a) nesmie mať v čase prevodu menej ako 55 rokov, ale nesmie ešte byť v bežnom veku odchodu do dôchodku, alebo mu musí k bežnému veku odchodu do dôchodku v dotknutom členskom štáte chýbať najviac 10 rokov;
 - b) musí natrvalo ukončiť všetky poľnohospodárske činnosti zamerané na dosiahnutie zisku;
 - c) musel vykonávať poľnohospodárske činnosti počas 10 rokov pred prevodom.
3. Nadobúdateľ:
- a) sa stáva nástupcom prevodcu tak, že začne činnosť, ako je ustanovené v článku 22, alebo
 - b) musí byť poľnohospodárom, ktorý má menej ako 50 rokov, alebo subjektom podľa súkromného práva a prevziať poľnohospodársky podnik, ktorého sa prevodca vzdal, aby poľnohospodársky podnik rozšíril.
4. Poľnohospodársky pracovník:
- a) nesmie mať menej ako 55 rokov, ale nesmie ešte byť v bežnom veku odchodu do dôchodku, alebo mu musí k bežnému veku odchodu do dôchodku v dotknutom členskom štáte chýbať najviac 10 rokov;
 - b) musel počas predchádzajúcich piatich rokov venovať aspoň polovicu svojho pracovného času poľnohospodárskym prácam ako pomocník rodiny alebo poľnohospodársky pracovník;
 - c) musel počas štvorročného obdobia pred predčasným odchodom prevodcu do dôchodku pracovať v poľnohospodárskom podniku prevodcu aspoň čas, ktorý sa rovná dvom rokom práce na plný úväzok;
 - d) byť účastníkom systému sociálneho zabezpečenia.

▼B

5. Celkové trvanie podpory pri predčasnom odchode do dôchodku nesmie v prípade prevodcu a poľnohospodárskeho pracovníka prekročiť 15 rokov. Podpora nesmie trvať dlhšie ako do 70. narodenín prevodcu a dlhšie ako do bežného veku odchodu do dôchodku poľnohospodárskeho pracovníka.

V prípade, že členský štát vypláca prevodcovi starobný dôchodok, podpora pri predčasnom odchode do dôchodku sa poskytuje ako príplatok, pričom sa zohľadňuje výška národného starobného dôchodku.

6. Maximálna oprávnená čiastka podpory je ustanovená v ► **M5** Príloha I ◀.

*Článok 24***Využívanie poradenských služieb**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. a) bode iv) sa poskytuje s cieľom pomôcť poľnohospodárom a držiteľom lesov pokryť náklady, ktoré vyplývajú z využívania poradenských služieb určených na zlepšenie celkovej výkonnosti ich podniku.

Poradenská služba pre poľnohospodárov musí poskytovať rady aspoň v týchto oblastiach:

- a) zákonné požiadavky pre riadenie a dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky ustanovené v článkoch 4 a 5 a v prílohách III a IV nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003;
- b) normy bezpečnosti pri práci založené na právnych predpisoch Spoločenstva.

2. Podpora pre využívanie poradenských služieb je obmedzená maximami ustanovenými v ► **M5** Príloha I ◀.

*Článok 25***Zriadiťovanie riadiacich, podporných a poradenských služieb**

Podpora ustanovená v článku 20 písm. a) bode v) sa poskytuje s cieľom pokryť náklady, ktoré vyplývajú zo zriadenia riadiacich, podporných a poradenských služieb pre farmy, ako aj poradenských služieb pre lesného hospodárstvo, a je degresívna počas obdobia najviac 5 rokov od zriadenia.

Pododdiel 2

Podmienky pre opatrenia zamerané na reštrukturalizáciu a rozvoj fyzického potenciálu a podporu inovácií*Článok 26***Modernizácia poľnohospodárskych podnikov**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. b) bode i) sa poskytuje na hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré:

- a) zlepšujú celkovú výkonnosť poľnohospodárskeho podniku a

▼B

b) sú v súlade s normami Spoločenstva platnými pre dotknutú investíciu.

Ak sa investície vykonávajú, aby sa dosiahol súlad s normami Spoločenstva, podpora sa môže poskytnúť iba pre tie investície, ktoré sa vykonávajú, aby sa dosiahol súlad s novozavedenými normami Spoločenstva. V takomto prípade sa môže poskytnúť tolerančné obdobie najviac 36 mesiacov odo dňa, keď sa norma stala pre poľnohospodársky podnik záväznou, aby sa dosiahol súlad s danou normou.

V prípade mladých poľnohospodárov, ktorí poberajú podporu ustanovenú v článku 20 písm. a) bode ii), sa podpora môže udeliť pre investície na účely dosiahnutia súladu s platnými normami Spoločenstva, ak sa nachádzajú v podnikateľskom zámere uvedenom v článku 22 ods. 1 písm. c). Tolerančné obdobie, počas ktorého je potrebné dosiahnuť súlad s príslušnou normou, nesmie presiahnuť 36 mesiacov odo dňa jeho začiatku.

2. Podpora je obmedzená maximálnou sadzbou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 27***Zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov**

1. Podpora investícií ustanovená v článku 20 písm. b) bode ii) sa poskytuje pre lesy, ktoré vlastní súkromní vlastníci alebo ich združenia, alebo obce alebo ich združenia. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na tropické alebo subtropické lesy a zalesnené oblasti na území Azor, Madeiry, Kanárskych ostrovov, menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EHS) č. 2019/93 a francúzskych zámorských departementov.

2. Investície sú založené na plánoch lesného hospodárstva pre lesnícke podniky, ktoré presahujú určitú veľkosť, ktorú členské štáty vymedzia vo svojich programoch.

3. Podpora je obmedzená maximálnou sadzbou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 28***Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. b) bode iii) sa poskytuje na hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré:

a) zlepšujú celkovú výkonnosť podniku;

b) sa týkajú:

- spracovania produktov a/alebo obchodovania s produktmi, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve, okrem produktov rybného hospodárstva, a produktov lesného hospodárstva a/alebo
- vývoja nových produktov, procesov a technológií súvisiacich s produktmi, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve, okrem produktov rybného hospodárstva, a s produktmi lesného hospodárstva a

▼B

- c) sú v súlade s normami Spoločenstva platnými pre dotknutú investíciu.

Ak sa investície vykonávajú, aby sa dosiahol súlad s normami Spoločenstva, podpora sa môže poskytnúť iba pre tie investície, ktoré mikropodniky uvedené v odseku 2 vykonávajú, aby dosiahli súlad s novozavedenou normou Spoločenstva. V takomto prípade sa môže poskytnúť tolerančné obdobie najviac 36 mesiacov odo dňa, keď sa norma stala pre podnik záväznou, aby sa dosiahol súladu s danou normou.

2. Podpora je obmedzená maximálnou sadzbou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

3. Maximálna sadzba podpory podľa odseku 1 sa obmedzuje na mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES⁽¹⁾. Na územia Azor, Madeiry, Kanárskych ostrovov, menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenie (EHS) č. 2019/93 a francúzskych zámorských departementov sa nevzťahujú žiadne obmedzenia výšky maximálnej podpory. Pre podniky, ktoré nie sú zahrnuté v článku 2 ods. 1 uvedeného odporúčania a majú menej než 750 zamestnancov alebo nižší obrat než 200 miliónov EUR, sa intenzita maximálnej pomoci znižuje na polovicu. V prípade lesného hospodárstva sa podpora obmedzuje na mikropodniky.

Podpora sa neposkytuje podnikom, ktoré sú v ťažkostiach v zmysle usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁽²⁾.

Článok 29

Spolupráca pri vývoji nových produktov, procesov a technológií v poľnohospodárstve a potravinárskom odvetví a odvetví lesného hospodárstva

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. b) bode iv) sa poskytuje na účely podpory spolupráce medzi prvovýrobcami v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, spracovateľským priemyslom a/alebo tretími stranami.

▼M5

Do spolupráce sú zapojené aspoň dva subjekty, z ktorých aspoň jeden je prvovýrobcem alebo patrí do spracovateľského priemyslu.

▼B

2. Podpora prispieva k pokrývaniu nákladov, ktoré vznikli v dôsledku spolupráce.

Článok 30

Infraštruktúra súvisiaca s rozvojom a prispôbovaním poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

Podpora ustanovená v článku 20 písm. b) bode v) sa môže vzťahovať najmä na operácie, ktoré súvisia s prístupom k poľnohospodárskej a lesnej pôde, s pozemkovými úpravami a zúrodňovaním pôdy, dodávkou energie a vodohospodárstvom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

▼B

Pododdiel 3

**Podmienky pre opatrenia zamerané na zlepšenie
kvality poľnohospodárskej produkcie
a produktov***Článok 31***Plnenie noriem založených na právnych predpisoch Spoločenstva**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. c) bode i) čiastočne prispieva k nákladom a strate príjmu, ktoré vznikli poľnohospodárom, ktorí musia uplatňovať normy v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, životných podmienok zvierat a bezpečnosti pri práci.

Tieto normy musia byť novozavedené do vnútroštátnych právnych predpisov vykonávajúcich právo Spoločenstva a musia v rámci poľnohospodárskych postupov ukladať nové povinnosti alebo obmedzenia, ktoré významne ovplyvňujú bežné prevádzkové náklady fariem a týkajú sa významného počtu poľnohospodárov.

2. Podpora sa poskytuje ako paušálna, dočasná a degresívna pomoc na ročnom základe na najviac 5 rokov odo dňa, keď sa príslušná norma stane záväznou v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva. Podpora je obmedzená na maximálnu čiastku ustanovenú v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 32***Účasť poľnohospodárov v schémach kvality potravín**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. c) bode ii):

- a) sa vzťahuje výhradne na poľnohospodárske produkty, ktoré sú určené na ľudskú spotrebu;
- b) je určená pre tie schémy kvality potravín Spoločenstva alebo tie schémy uznané členskými štátmi, ktoré spĺňajú presné kritériá, ktoré sa vymedzia v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2; schémy, ktorých jediným účelom je zabezpečiť vyššiu úroveň kontroly dodržiavania povinných noriem podľa práva Spoločenstva alebo vnútroštátneho práva, nie sú na podporu oprávnené;
- c) sa poskytuje najviac 5 rokov ako ročná motivačná platba, ktorej výška sa určí podľa výšky fixných nákladov, ktoré vyplývajú z účasti v podporovaných systémoch.

2. Podpora je obmedzená maximálnou čiastkou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 33***Informačné a propagačné činnosti**

Podpora ustanovená v článku 20 písm. c) bode iii) sa týka produktov, na ktoré sa vzťahuje podpora systémov kvality uvedených v článku 32. Podpora je obmedzená maximálnou sadzbou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

▼ **B**

Pododdiel 4

Podmienky pre prechodné opatrenia*Článok 34***Polosamozásobiteľské poľnohospodárstvo**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. d) bode i) pre poľnohospodárske podniky, ktoré produkujú najmä pre vlastnú spotrebu a zároveň predávajú časť svojej produkcie („polosamozásobiteľské poľnohospodárske podniky“), sa poskytuje poľnohospodárom, ktorí predložia podnikateľský zámer.
2. Pokrok dosiahnutý pri plnení podnikateľského zámeru uvedeného v odseku 1 sa posudzuje po troch rokoch.
3. Podpora sa vypláca v podobe paušálnej pomoci do maximálnej čiastky uvedenej v ► **M5** Príloha I ◀ a najviac päť rokov.
4. Podpora sa poskytuje pre žiadosti, ktoré boli schválené do 31. decembra 2013.

*Článok 35***Odbytové organizácie výrobcov**

1. Podpora ustanovená v článku 20 písm. d) bode ii) sa poskytuje s cieľom zjednodušiť zriaďovanie a administratívnu činnosť odbytových organizácií výrobcov na účely:
 - a) prispôsobenia produkcie a objemu produkcie výrobcov, ktorí sú členmi takýchto organizácií, trhovým požiadavkám;
 - b) spoločného umiestňovania tovaru na trh vrátane prípravy na predaj, centralizácie predaja a dodávok pre veľkoodberateľov;
 - c) vytvorenia spoločných pravidiel pre informácie o produkcii, najmä o zbere úrody a dostupnosti.
2. Podpora sa poskytuje ako paušálna pomoc v ročných splátkach počas prvých 5 rokov odo dňa, keď bola odbytová organizácia výrobcov uznaná. Vypočíta sa na základe ročnej produkcie, ktorú organizácia umiestnila na trh, pričom jej výška je obmedzená stropmi ustanovenými v ► **M5** Príloha I ◀.
3. Podpora sa poskytuje odbytovým organizáciám výrobcov, ktoré sú oficiálne uznané príslušným orgánom členského štátu do 31. decembra 2013.

▼ **M5***Článok 35a***Podniky v procese reštrukturalizácie v dôsledku reformy spoločnej organizácie trhov**

1. Podpora stanovená v článku 20 písm. d) bode (iii) pre poľnohospodárske podniky, ktoré sú v procese reštrukturalizácie vrátane diverzifikácie činností mimo poľnohospodárstva v dôsledku reformy spoločnej organizácie trhov sa udeľuje poľnohospodárom, ktorých priame platby sa v súlade s nariadením (ES) č. 1782/2003 znižia

▼M5

od roku 2010 o viac ako 25 % v porovnaní s rokom 2009 a ktorí predložia podnikateľský plán.

2. Pokrok dosiahnutý pri plnení podnikateľského plánu uvedeného v odseku 1 sa posudzuje po dvanástich mesiacoch.

3. Podpora sa vypláca v podobe regresívnej paušálnej pomoci a iba v rokoch 2011, 2012 a 2013. Podpora sa obmedzuje na maximálnu výšku ustanovenú v prílohe I a v žiadnom prípade neprekročí 50 % zníženia priamych platieb v porovnaní s rokom 2009 v súlade s nariadením (ES) č. 1782/2003.

▼B*ODDIEL 2*

O s 2

Zlepšenie životného prostredia a vidieka*Článok 36***Opatrenia**

Podpora uvedená v tomto oddiele sa týka:

- a) opatrení zameraných na trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy prostredníctvom:
 - i) platieb za znevýhodnené prírodné podmienky pre poľnohospodárov v horských oblastiach;
 - ii) platieb pre poľnohospodárov v oblastiach so znevýhodnenými prírodnými podmienkami, okrem horských oblastí;
 - iii) platieb v rámci sústavy Natura 2000 a platieb súvisiacich so smernicou 2000/60/ES;
 - iv) agroenvironmentálnych platieb;
 - v) platieb za životné podmienky zvierat;
 - vi) podpory pri neproduktívnych investíciách;
- b) opatrení zameraných na trvalo udržateľné využívanie lesnej pôdy prostredníctvom:
 - i) prvého zalesnenia poľnohospodárskej pôdy;
 - ii) prvého zriadenia poľnohospodársko-lesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde;
 - iii) prvého zalesnenia nepoľnohospodárskej pôdy;
 - iv) platieb v rámci sústavy Natura 2000;
 - v) lesnícko-environmentálnych platieb;
 - vi) obnovy potenciálu lesného hospodárstva a zavedením preventívnych opatrení;
 - vii) podpory pri neproduktívnych investíciách.

Pododdiel 1

Podmienky pre opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy

Článok 37

Platby za znevýhodnené prírodné podmienky v horských oblastiach a platby v ostatných znevýhodnených oblastiach

1. Platby ustanovené v článku 36 písm. a) bodoch i) a ii) sa poskytujú ročne na hektár využívanej poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „VPP“) v zmysle rozhodnutia Komisie 2000/115/ES z 24. novembra 1999 týkajúceho sa definícií charakteristík, zoznamu poľnohospodárskych výrobkov, výnimiek z definícií a regiónov a obvodov vo vzťahu k štatistickému zisťovaniu štruktúry poľnohospodárskych fariem ⁽¹⁾.

Platby by mali poľnohospodárom kompenzovať dodatočné náklady a stratu príjmu, ktorá súvisí so znevýhodnenými podmienkami poľnohospodárskej produkcie v dotknutej oblasti.

2. Platby sa poskytujú poľnohospodárom, ktorí sa zaviazujú uskutočňovať svoju poľnohospodársku činnosť v oblastiach určených podľa článku 50 ods. 2 a 3 aspoň päť rokov od prvej platby.

3. Platby sa stanovujú medzi minimálnou a maximálnou čiastkou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

Platby nad maximálnu čiastku sa môžu poskytnúť v riadne odôvodnených prípadoch za predpokladu, že priemerná výška všetkých týchto platieb poskytnutých na úrovni dotknutého členského štátu nepresahuje túto maximálnu čiastku.

4. Po prekročení plochy na poľnohospodársky podnik, ktorá sa vymedzí v programe, sú platby regresívne.

Článok 38

Platby v rámci sústavy Natura 2000 a platby súvisiace so smernicou 2000/60ES

1. Podpora ustanovená v článku 36 písm. a) bode iii) sa poskytuje ročne a na hektár VPP poľnohospodárom na kompenzáciu nákladov a straty príjmu, ktoré vyplývajú zo znevýhodnenia dotknutých oblastí, v súvislosti s vykonávaním smerníc 79/409/EHS, 92/43/EHS a 2000/60/ES.

2. Podpora je obmedzená maximálnou čiastkou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀. Podrobné pravidlá pre platby súvisiace so smernicou 2000/60/ES vrátane maximálnej čiastky podpory sa stanovujú v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

Článok 39

Agroenvironmentálne platby

1. Členské štáty sprístupnia podporu ustanovenú v článku 36 písm. a) bode iv) na celom svojom území v súlade so svojimi konkrétnymi potrebami.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 38, 12.2.2000, s. 1. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2139/2004 (Ú. v. EÚ L 369, 16.12.2004, s. 26).

▼B

2. Agroenvironmentálne platby sa poskytujú poľnohospodárom, ktorí dobrovoľne prijali agroenvironmentálne záväzky. Na účely dosiahnutia environmentálnych cieľov sa v riadne odôvodnených prípadoch môžu agroenvironmentálne platby poskytnúť iným pôdohospodárom.

3. Agroenvironmentálne platby sa vzťahujú iba na tie záväzky, ktoré presahujú rámec príslušných povinných noriem ustanovených podľa článkov 4 a 5 a príloh III a IV nariadenia (ES) č. 1782/2003, ako aj minimálnych požiadaviek pre používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín a iných príslušných povinných požiadaviek ustanovených vnútroštátnymi právnymi predpismi a určených v programe.

Tieto záväzky sa spravidla prijímajú na obdobie medzi piatimi a siedmimi rokmi. V súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2 sa v odôvodnených a potrebných prípadoch pre osobitné druhy záväzkov stanoví dlhšie obdobie.

▼M5

Členské štáty môžu ukončiť takéto záväzky bez toho, aby bol dotknutý príjemca povinný uhradiť podporu, ktorú už dostal, pod podmienkou, že:

- a) podpora podľa nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 sa nanovo vyčlení v rámci uplatňovaných pravidiel, ktoré majú celkový agroenvironmentálny účinok rovnocenný s účinkom agroenvironmentálneho opatrenia, ktoré sa prestáva uplatňovať.
- b) táto podpora nie je pre dotknutého príjemcu finančne menej výhodná,
- c) dotknutý príjemca je informovaný o tejto možnosti pri prijímaní záväzkov.

▼B

4. Platby sa poskytujú ročne a pokrývajú dodatočné náklady a stratu príjmu, ktoré vyplývajú z prijatia záväzku. V prípade potreby sa môžu vzťahovať aj na transakčné náklady.

Príjemcovia sa môžu, ak je to vhodné, vybrať na základe výberového konania, pričom sa uplatnia kritériá hospodárskej a environmentálnej účinnosti.

Podpora je obmedzená maximálnou čiastkou ustanovenou v ►M5 Príloha I ◀.

5. V prípade operácií, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia podľa odsekov 1 až 4, sa môže podpora poskytnúť na účely zachovania genetických zdrojov v poľnohospodárstve.

*Článok 40***Platby za životné podmienky zvierat**

1. Platby za životné podmienky zvierat ustanovené v článku 36 písm. a) bode v) sa poskytujú poľnohospodárom, ktorí dobrovoľne prijali záväzky v oblasti životných podmienok zvierat.

2. Platby za životné podmienky zvierat sa vzťahujú iba na tie záväzky, ktoré presahujú rámec príslušných povinných noriem ustanovených podľa článku 4 a prílohy III nariadenia (ES) č. 1782/2003 a iných príslušných povinných požiadaviek ustanovených vnútroštátnymi právnymi predpismi a určených v programe.

▼B

Tieto záväzky sa spravidla prijímajú na obdobie medzi piatimi a siedmimi rokmi. V súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2 sa v odôvodnených a potrebných prípadoch pre osobitné druhy záväzkov stanoví dlhšie obdobie.

3. Platby sa poskytujú ročne a pokrývajú dodatočné náklady a stratu príjmu, ktoré vyplývajú z prijatia záväzku. V prípade potreby sa môžu vzťahovať aj na transakčné náklady.

Podpora je obmedzená maximálnou čiastkou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 41***Neproduktívne investície**

Podpora ustanovená v článku 36 písm. a) bode vi) sa poskytuje pre:

- a) investície spojené s plnením záväzkov prijatých v súlade s opatrením ustanoveným v článku 36 písm. a) bode iv) alebo iných agroenvironmentálnych cieľov;
- b) investície na farme, ktoré zvyšujú spoločenskú hodnotu oblasti sústavy Natura 2000 alebo iných oblastí s vysokou prírodnou hodnotou, ktoré sa vymedzia v programe.

*Pododdiel 2***Podmienky pre opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie lesnej pôdy***Článok 42***Všeobecné podmienky**

1. Podpora uvedená v tomto pododdieli sa poskytuje iba pre lesy a zalesnené oblasti, ktoré vlastní súkromní vlastníci alebo ich združenia, alebo obce alebo ich združenia. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na tropické alebo subtropické lesy a zalesnené oblasti na území Azor, Madeiry, Kanárskych ostrovov, menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EHS) č. 2019/93 a francúzskych zámorských departementov.

Toto obmedzenie sa nevzťahuje na podporu ustanovenú v článku 36 písm. b) bodoch i), iii), vi) a vii).

2. Opatrenia navrhované v rámci tohto pododdielu v oblastiach klasifikovaných ako lesy s vysokým alebo stredným rizikom požiaru v rámci akcie Spoločenstva na ochranu lesov pred požiarimi musia byť v súlade s plánmi ochrany lesov, ktoré pre tieto oblasti vypracovali členské štáty.

*Článok 43***Prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy**

1. Podpora ustanovená v článku 36 písm. b) bode i) sa vzťahuje výhradne na jednu alebo viaceré z týchto bodov:

- a) náklady na zriadenie;

▼B

- b) ročná prémie na hektár zalesnenej pôdy ako príspevok na pokrytie výdavkov na jej udržiavanie počas obdobia najviac päť rokov;
- c) ročná prémie na hektár ako príspevok na pokrytie straty príjmu v dôsledku zalesňovania počas obdobia najviac 15 rokov pre poľnohospodárov alebo ich združenia, ktoré túto pôdu obrábali pred jej zalesnením, alebo pre ktorúkoľvek inú fyzickú osobu alebo subjekt podľa súkromného práva.

2. Podpora pre zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy, ktorá je vo vlastníctve orgánov verejnej moci, sa vzťahuje iba na náklady na zriadenie. Ročné prémie uvedené v odseku 1 sa môžu poskytnúť, ak poľnohospodársku pôdu, ktorá sa má zalesniť, prenajíma fyzická osoba alebo subjekt podľa súkromného práva.

3. Podpora pre zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy sa neposkytuje:

- a) poľnohospodárom, ktorí dostávajú podporu pri predčasnom odchode do dôchodku;
- b) na výsadbu vianočných stromčekov.

V prípade rýchlorastúcich druhov určených na krátkodobé pestovanie sa podpora pre zalesňovanie vzťahuje iba na náklady na zriadenie.

4. Podpora pre poľnohospodárov alebo iné fyzické osoby a subjekty podľa súkromného práva je obmedzená maximami ustanovenými v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 44***Prvé zriadenie poľnohospodársko-lesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde**

1. Podpora ustanovená v článku 36 písm. b) bode ii) sa poskytuje poľnohospodárom na vytvorenie poľnohospodársko-lesníckych systémov, ktoré spájajú systémy extenzívneho poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Pokrýva náklady na zriadenie.

2. Poľnohospodársko-lesnícke systémy sú systémy využívania pôdy, v rámci ktorých sa na tej istej pôde spája pestovanie stromov a poľnohospodárstvo.

3. Na vianočné stromčeky a rýchlorastúce druhy určené na krátkodobé pestovanie sa podpora nevzťahuje.

4. Podpora je obmedzená maximálnou sadzbou ustanovenou v ►**M5** Príloha I ◀.

*Článok 45***Prvé zalesnenie nepoľnohospodárskej pôdy**

1. Podpora ustanovená v článku 36 písm. b) bode iii) pre zalesňovanie pôdy, ktorá nie je oprávnená podľa článku 36 písm. b) bodu i), pokrýva náklady na zriadenie. V prípade pôdy neznámych vlastníkov pokrýva podpora aj ročnú prémie uvedenú v článku 43 ods. 1 písm. b).

2. Podpora sa neposkytuje na výsadbu vianočných stromčekov.

▼B

3. Ak sa podpora pokrývajúca náklady na zriadenie poskytuje fyzickým osobám alebo subjektom podľa súkromného práva, je obmedzená maximálnou sadzbou ustanovenou v ►M5 Príloha I ◀.

*Článok 46***Platby v rámci sústavy Natura 2000**

Podpora ustanovená v článku 36 písm. b) bode iv) sa poskytuje ročne a na hektár lesa súkromným vlastníkom lesov alebo ich združeniam s cieľom kompenzovať náklady a stratu príjmu, ktoré vyplývajú z obmedzení pre využívanie lesov a inej zalesnenej pôdy, ktoré súvisia s vykonávaním smerníc 79/409/EHS a 92/43/EHS v dotknutej oblasti. Podpora sa stanoví v rozmedzí minimálnej a maximálnej čiastky ustanovenej v ►M5 Príloha I ◀.

*Článok 47***Lesnícko-environmentálne platby**

1. Lesnícko-environmentálne platby ustanovené v článku 36 písm. b) bode v) sa poskytujú na hektár lesa príjemcom, ktorí sa dobrovoľne prijali lesnícko-environmentálne záväzky. Tieto platby pokrývajú iba tie záväzky, ktoré presahujú rámec príslušných povinných požiadaviek.

Tieto záväzky sa spravidla prijímajú na obdobie medzi piatimi až siedmimi rokmi. V súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2 sa v odôvodnených a potrebných prípadoch pre osobitné druhy záväzkov stanoví dlhšie obdobie.

2. Platby pokrývajú dodatočné náklady a stratu príjmu, ktoré vyplývajú z prijatých záväzkov. Podpora sa stanoví v rozmedzí minimálnej a maximálnej čiastky ustanovenej v ►M5 Príloha I ◀.

*Článok 48***Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych opatrení**

1. Podpora ustanovená v článku 36 písm. b) bode vi) sa poskytuje pre obnovu potenciálu lesného hospodárstva v lesoch poškodených prírodnými katastrofami a požiarom a pre prijímanie vhodných preventívnych opatrení.

2. Preventívne opatrenia proti požiarom sa týkajú lesov, ktoré členské štáty klasifikovali na základe svojich plánov na ochranu lesov ako lesy s vysokým alebo stredným rizikom požiaru.

*Článok 49***Neproduktívne investície**

Podpora ustanovená v článku 36 písm. b) bode vii) sa poskytuje pre investície do lesov, ktoré:

a) súvisia s plnením záväzkov prijatých podľa opatrenia ustanoveného v článku 36 písm. b) bode v) alebo iných environmentálnych cieľov;

▼B

- b) zvyšujú spoločenskú hodnotu lesa a zalesnenej pôdy v dotknutej oblasti.

Pododdiel 3

Určenie oblastí*Článok 50***Oprávnené oblasti**

1. Členské štáty určia oblasti oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. a) bodoch i), ii) a iii), ako aj v písm. b) bodoch i), iii), iv) a vi) uvedeného článku, pričom zohľadnia odseky 2 až 5 tohto článku.

2. Horské oblasti sú oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. a) bode i), ak sa vyznačujú značne obmedzenými možnosťami využitia pôdy a výrazne zvýšenými nákladmi na jej obrábanie, ktoré spôsobujú:

- a) veľmi zložité klimatické podmienky súvisiace s nadmorskou výškou, pre ktoré sa podstatne skracuje vegetačné obdobie;
- b) v nižšej nadmorskej výške na väčšej časti príslušného územia svahy, ktoré sú príliš strmé na využívanie strojov alebo ktoré si vyžadujú používanie veľmi nákladných zvláštnych zariadení, alebo kombinácia týchto dvoch faktorov, ak znevýhodnenie, ktoré vyplýva z každého tohto faktora zvlášť, je síce menej závažné, ale kombinácia oboch spôsobuje rovnaké znevýhodnenie.

Oblasti severne od 62. rovnobežky a niektoré priľahlé oblasti sa považujú za horské oblasti.

3. Iné oblasti ako horské oblasti uvedené v odseku 2 tohto článku sú oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. a) bode ii), ak:

- a) sú pod vplyvom podstatných znevýhodnených prírodných podmienok, najmä nízkej produktivity pôdy alebo zlých klimatických podmienok, a ak je zachovanie extenzívnej poľnohospodárskej činnosti dôležité pre manažment krajiny, alebo
- b) sú pod vplyvom osobitných znevýhodnených podmienok a ak je potrebné pokračovať v manažmente krajiny s cieľom ochrany a zlepšovania životného prostredia, udržiavania vidieka a zachovania potenciálu oblastí z hľadiska cestovného ruchu alebo s cieľom ochrany pobrežného pásma.

Pokiaľ ide o oblasti, ktoré sú pod vplyvom osobitných znevýhodnených podmienok uvedené pod písm. b), tieto oblasti zahŕňajú poľnohospodárske oblasti, ktoré sú homogénne z hľadiska prírodných podmienok produkcie a ich celková rozloha neprekračuje 10 % plochy dotknutého členského štátu.

4. V súlade s osobitnými ustanoveniami, ktoré sa vymedzia v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2, členské štáty vo svojich programoch:

- potvrdia existujúce vymedzenie podľa odsekov 2 a 3 písm. b) alebo ho zmenia a doplnia, alebo
- vymedzia oblasti uvedené v odseku 3 písm. a).

▼B

5. Poľnohospodárske oblasti sústavy Natura 2000 určené podľa smerníc 79/409/EHS a 92/43/EHS a poľnohospodárske oblasti zahrnuté do plánov riadenia povodí podľa smernice 2000/60/ES sú oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. a) bode iii).

6. Oblasti vhodné na zalesnenie z environmentálnych dôvodov, ako je ochrana proti erózii alebo rozširovanie lesných zdrojov prispievajúcich k zmierneniu klimatických zmien, sú oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. b) bodoch i) a iii).

7. Lesné oblasti sústavy Natura 2000 určené podľa smerníc 79/409/EHS a 92/43/EHS sú oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. b) bode iv).

8. Lesné oblasti so stredným alebo vysokým rizikom požiaru sú oprávnené na platby ustanovené v článku 36 písm. b) bode vi), ktoré súvisia s preventívnymi opatreniami proti požiarom.

Pododdiel 4

Do držiavanie noriem**▼M5***Článok 50a***Hlavné požiadavky**

1. Prijemca dostávajúci platby podľa článku 36 písm. a) bodov i) až v) a podľa článku 36 písm. b) bodov (i), (iv) a (v) musí dodržiavať v celom podniku požiadavky týkajúce sa správy podľa právnych predpisov a dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu ustanovené v článkoch 5 a 6 a v prílohách II a III nariadenia (ES) č. 73/2009.

Povinnosť dodržiavať požiadavky týkajúce sa správy podľa právnych predpisov a dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu uvedené v prvom pododseku sa nevzťahujú na nepoľnohospodárske činnosti v podniku a na nepoľnohospodárske plochy, na ktoré sa v súlade s článkom 36 písm. b) bodmi (i), (iv) a (v) tohto nariadenia nežiada žiadna podpora.

2. Príslušný vnútroštátny orgán poskytne príjemcovi – okrem iného aj elektronicky – zoznam požiadaviek týkajúcich sa správy podľa právnych predpisov a dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu, ktoré sa majú dodržiavať.

▼B*Článok 51***Zníženie platieb alebo vylúčenie zo zoznamu príjemcov**

1. Ak príjemcovia, ktorí dostávajú platby podľa článku 36 písm. a) bodu i) až v) a písm. b) bodu i), iv) a v) v dôsledku konania alebo opomenutia, ktoré sa im dá priamo prisúdiť, nedodržia v celom podniku povinné požiadavky ustanovené v článkoch 4 a 5 a prílohách III a IV nariadenia (ES) č. 1782/2003, celková výška platieb, ktoré sa im majú poskytnúť v kalendárnom roku, v ktorom k nedodržaniu dôjde, sa zníži alebo zruší.

Zníženie alebo zrušenie uvedené v prvom pododseku sa vzťahuje aj na prípady, keď príjemcovia, ktorí dostávajú platby podľa článku 36 písm. a) bodu iv) v dôsledku konania alebo opomenutia, ktoré sa im dá priamo prisúdiť, nedodržia v celom podniku minimálne požiadavky

▼B

pre používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín ustanovené v článku 39 ods. 3.

2. Na normy, pre ktoré sa udelilo tolerančné obdobie v súlade s článkom 26 ods. 1 písm. b), sa počas tohto tolerančného obdobia nevzťahuje zníženie alebo zrušenie platieb uvedených v odseku 1.

3. Odchylné od odseku 1, pre príjemcov v členských štátoch, ktoré uplatňujú režim jednotnej platby ustanovený v článku 143 b nariadenia (ES) č. 1782/2003, sú povinnými požiadavkami, ktoré majú dodržiavať, požiadavky ustanovené v článku 5 a prílohe IV tohto nariadenia.

▼M4

Odchýlka ustanovená v prvom pododseku sa uplatňuje do 31. decembra 2008. Od 1. januára 2009 musí každý poľnohospodár, ktorý dostáva platby v rámci režimu jednotných platieb na plochu, dodržiavať zákonné požiadavky týkajúce sa správy, uvedené v prílohe III k nariadeniu (ES) č. 1782/2003, v súlade s týmto harmonogramom:

- a) požiadavky uvedené v bode A prílohy III sa uplatňujú od 1. januára 2009;
- b) požiadavky uvedené v bode B prílohy III sa uplatňujú od 1. januára 2011;
- c) požiadavky uvedené v bode C prílohy III sa uplatňujú od ►**M5** 1. januára 2013 ◀.

Pre Bulharsko a Rumunsko je však uplatňovanie článkov 3, 4, 6, 7 a 9 nariadenia (ES) č. 1782/2003 nepovinné do 31. decembra 2011, pokiaľ sa tieto ustanovenia vzťahujú na zákonné požiadavky týkajúce sa správy. Od 1. januára 2012 musí každý poľnohospodár, ktorý dostáva platby v rámci režimu jednotných platieb na plochu, dodržiavať zákonné požiadavky týkajúce sa správy, uvedené v prílohe III k nariadeniu (ES) č. 1782/2003, v súlade s týmto harmonogramom:

- a) požiadavky uvedené v bode A prílohy III sa uplatňujú od 1. januára 2012;
- b) požiadavky uvedené v bode B prílohy III sa uplatňujú od 1. januára 2014;
- c) požiadavky uvedené v bode C prílohy III sa uplatňujú od ►**M5** 1. januára 2016 ◀.

Nové členské štáty môžu možnosť ustanovenú v druhom pododseku využiť tiež v prípade, ak sa rozhodnú ukončiť uplatňovanie režimu jednotných platieb na plochu pred koncom obdobia uplatňovania ustanoveného v článku 143b) ods. 9 nariadenia (ES) č. 1782/2003.

▼B

4. Podrobné pravidlá pre znižovanie platieb a vylúčenie zo zoznamu príjemcov sa ustanovia v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2. V tejto súvislosti sa zohľadňuje závažnosť, rozsah, trvanie a opakovanie nedodržania požiadaviek.

5. Odseky 1 až 4 sa nevzťahujú na článok 39 ods. 5.

▼B*ODDIEL 3*

Os 3

**Kvalita života vo vidieckych oblastiach
a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva***Článok 52***Opatrenia**

Podpora podľa tohto oddielu zahŕňa:

- a) opatrenia na diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva, ktoré zahŕňajú:
 - i) diverzifikáciu smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam;
 - ii) podporu pre zriaďovanie a rozvoj mikropodnikov s cieľom podporiť podnikanie a rozvoj hospodárskej štruktúry;
 - iii) podporu činností v oblasti cestovného ruchu;
- b) opatrenia na zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach, ktoré zahŕňajú:
 - i) základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo;
 - ii) obnovu a rozvoj dedín;
 - iii) zachovanie a skvalitňovanie vidieckeho dedičstva;
- c) opatrenie pre vzdelávanie a informovanie hospodárskych subjektov, ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje os 3;
- d) opatrenie na získavanie zručností a oživovanie s cieľom pripraviť a vykonať stratégiu miestneho rozvoja.

*Pododdiel 1***Podmienky pre opatrenia na diverzifikáciu
vidieckeho hospodárstva***Článok 53***Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam**

Príjemca pomoci uvedenej v článku 52 písm. a) bode i) je členom domácnosti farmy.

*Článok 54***Podpora pre zriaďovanie a rozvoj podnikania**

Podpora ustanovená v článku 52 písm. a) bode ii) sa vzťahuje výhradne na mikropodniky vymedzené v odporúčaní Komisie 2003/361/ES.

▼B*Článok 55***Podpora činností v oblasti cestovného ruchu**

Podpora uvedená v článku 52 písm. a) bode iii) sa vzťahuje na:

- a) infraštruktúru malého rozsahu, ako napríklad informačné strediská a vyznačenie turistických miest;
- b) rekreačnú infraštruktúru, ako napríklad infraštruktúru, ktorá umožňuje prístup k prírodným oblastiam, a nízkokapacitné ubytovanie;
- c) rozvoj a/alebo marketing služieb cestovného ruchu, ktoré súvisia s vidieckym cestovným ruchom.

Pododdiel 2

Podmienky pre opatrenia na zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach*Článok 56***Základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo**

Podpora uvedená v článku 52 písm. b) bode i) sa vzťahuje na zriaďovanie základných služieb vrátane kultúrnych a záujmových činností pre dedinu alebo skupinu dedín a na súvisiacu infraštruktúru malého rozsahu.

*Článok 57***Zachovanie a skvalitňovanie vidieckeho dedičstva**

Podpora uvedená v článku 52 písm. b) bode iii) sa vzťahuje na:

- a) vypracovanie plánov na ochranu a riadenie lokalít sústavy Natura 2000 a iných miest s vysokou prírodnou hodnotou, činnosti, ktoré sa týkajú environmentálneho povedomia, a investície, ktoré súvisia s udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním prírodného dedičstva a s rozvojom lokalít s vysokou prírodnou hodnotou;
- b) štúdie a investície, ktoré súvisia s udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním kultúrneho dedičstva, ako napríklad kultúrnych prvkov dedín a vidieckej krajiny.

Pododdiel 3

Vzdelávanie, získavanie zručností a oživovanie*Článok 58***Vzdelávanie a informovanie**

Podpora uvedená v článku 52 písm. c) sa nevzťahuje na vzdelávacie kurzy ani vzdelávanie, ktoré je súčasťou bežných programov alebo systémov vzdelávania na stredoškolskej alebo vyššej úrovni.

▼B*Článok 59***Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie**

Podpora uvedená v článku 52 písm. d) sa vzťahuje na:

- a) štúdie o dotknutej oblasti;
- b) opatrenia na poskytovanie informácií o oblasti a o stratégii miestneho rozvoja;
- c) vzdelávanie zamestnancov, ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie miestneho rozvoja;
- d) propagačné podujatia a vzdelávanie vedúcich pracovníkov;
- e) vykonávanie stratégie miestneho rozvoja inými verejno-súkromnými partnerstvami ako tými, ktoré sú vymedzené v článku 62 ods. 1 písm. b), ktoré zahŕňajú jedno alebo viac opatrení podľa článku 52 písm. a), b) a c).

Pododdiel 4

Vykonávanie osi*Článok 60***Vymedzenie**

Ak je opatrenie, ktoré spadá do tohto oddielu, zamerané na operácie oprávnené aj podľa iného nástroja podpory Spoločenstva vrátane štrukturálnych fondov a nástroja podpory Spoločenstva pre rybné hospodárstvo, členský štát určí v každom programe kritériá vymedzujúce operácie podporované EPFRV a operácie, ktoré sú podporované iným nástrojom podpory Spoločenstva.

ODDIEL 4

Os 4

Leader*Článok 61***Vymedzenie prístupu Leader**

Prístup Leader pozostáva minimálne z týchto prvkov:

- a) oblastných stratégií miestneho rozvoja určených pre presne vyznačené subregionálne vidiecke územia;
- b) miestnych verejno-súkromných partnerstiev (ďalej len „miestne akčné skupiny“);
- c) prístupu typu zdola nahor s rozhodovacou právomocou pre miestne akčné skupiny pri vypracovávaní a vykonávaní stratégií miestneho rozvoja;
- d) multisektorálneho návrhu a vykonávania stratégie založenej na interakcii medzi subjektami a projektmi z rozličných odvetví miestneho hospodárstva;

▼B

- e) uplatňovania inovačných prístupov;
- f) vykonávania projektov spolupráce;
- g) budovania sietí miestnych partnerstiev.

*Článok 62***Miestne akčné skupiny**

1. Koncepciu miestneho rozvoja založenú na partnerstve vykonávajú miestne akčné skupiny, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) musia navrhnúť integrovanú stratégiu miestneho rozvoja založenú minimálne na prvkoch stanovených v článku 61 písm. a) až d) a písm. g) a musia zodpovedať za jej vykonávanie;
- b) ich súčasťou musí byť buď skupina, ktorá už je kvalifikovaná pre iniciatívu Leader II ⁽¹⁾ alebo Leader+ ⁽²⁾, alebo je kvalifikovaná v súlade s prístupom Leader, alebo je novou skupinou, ktorá zastupuje partnerov z rozličných miestnych socio-ekonomických odvetví na dotknutom území. Na úrovni rozhodovania musia hospodárski a sociálni partneri, ako aj ostatní zástupcovia občianskej spoločnosti, ako napríklad poľnohospodári, vidiecke ženy, mladí ľudia a ich združenia tvoriť aspoň 50 % miestneho partnerstva;
- c) musia preukázať schopnosť vymedziť a vykonávať stratégiu rozvoja pre príslušnú oblasť.

2. Riadiaci orgán zabezpečí, aby si miestne akčné skupiny buď zvolili administratívneho a finančného vedúceho, ktorý bude schopný spravovať verejné finančné prostriedky a zabezpečiť uspokojivé fungovanie partnerstva, alebo sa pripojili do právne zriadenej spoločnej štruktúry, ktorej zriadenie zaručuje uspokojivé fungovanie partnerstva a schopnosť spravovať verejné finančné prostriedky.

3. Oblasť, na ktorú sa stratégia vzťahuje, musí byť koherentná a ponúkať dostatočné kritické množstvo, pokiaľ ide o ľudské, finančné a hospodárske zdroje na podporu uskutočniteľnej stratégie rozvoja.

4. Miestne akčné skupiny vyberú projekty, ktoré sa majú financovať v rámci stratégie. Môžu tiež vybrať projekty spolupráce.

*Článok 63***Opatrenia**

Podpora poskytovaná v rámci osi Leader je určená pre:

- a) vykonávanie stratégií miestneho rozvoja uvedených v článku 62 ods. 1 písm. a) s cieľom dosiahnuť ciele jednej alebo viacerých z troch ostatných osí vymedzených v oddieloch 1, 2 a 3;

⁽¹⁾ Oznámenie Komise členským štátom, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre globálne alebo integrované operačné programy, pre ktoré sa členské štáty vyzývajú predložiť žiadosť o pomoc v rámci podnetu Spoločenstva pre rozvoj vidieka (Leader II) (Ú. v. ES C 180, 1.7.1994, s. 48).

⁽²⁾ Oznámenie Komise členským štátom zo 14. apríla 2000, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre podnet Spoločenstva pre rozvoj vidieka (Leader+) (Ú. v. ES C 139, 18.5.2000, s. 5). Oznámenie naposledy zmenené a doplnené oznámením Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa oznámenie členským štátom zo 14. apríla 2000, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre podnet Spoločenstva pre rozvoj vidieka (Leader+) (Ú. v. EÚ C 94, 4.12.2003, s. 11).

▼B

- b) vykonávanie projektov spolupráce, ktorých súčasťou sú ciele zvolené podľa písmena a);
- c) chod miestnej akčnej skupiny, získavanie zručností a oživovanie územia uvedené v článku 59.

*Článok 64***Vykonávanie miestnych stratégií**

Ak operácie v rámci miestnej stratégie zodpovedajú opatreniam vymedzeným v tomto nariadení pre ostatné osi, príslušné podmienky sa uplatňujú v súlade s oddielmi 1, 2 a 3.

*Článok 65***Spolupráca**

1. Podpora uvedená v článku 63 písm. b) sa poskytuje pre projekty spolupráce medzi územiaми alebo nadnárodné projekty spolupráce.

„Spolupráca medzi územiaми“ je spolupráca v rámci členského štátu. „Nadnárodná spolupráca“ je spolupráca medzi územiaми viacerých členských štátov a územiaми tretích krajín.

2. Na podporu sú oprávnené len výdavky, ktoré sa týkajú území v rámci Spoločenstva.
3. Článok 64 sa vzťahuje aj na projekty spolupráce.

KAPITOLA II

TECHNICKÁ POMOC*Článok 66***Financovanie technickej pomoci**

1. V súlade s článkom 5 nariadenia č. 1290/2005 môže EPFRV na podnet Komisie a/alebo v jej mene použiť najviac 0,25 % ročných rozpočtových prostriedkov, ktoré mu boli pridelené, na financovanie opatrení na prípravu, monitorovanie, správnu podporu, hodnotenie a kontrolu. Takéto akcie sa uskutočnia v súlade s článkom 53 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločností⁽¹⁾, a akýmkoľvek ďalšími ustanoveniami tohto nariadenia a jeho vykonávacích ustanovení, ktoré sa uplatňujú pri tejto forme plnenia rozpočtu.

2. Na podnet členských štátov môže EPFRV v rámci každého programu rozvoja vidieka financovať prípravné, riadiace, monitorovacie, hodnotiace, informačné a kontrolné činnosti v rámci pomoci programu.

Na tieto činnosti sa môžu poskytnúť najviac 4 % celkovej sumy pre každý program.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

▼B

3. V rámci obmedzenia ustanoveného v odseku 2 sa v každom programe vyhradí suma na zriadenie a činnosť národnej vidieckej siete uvedenej v článku 68.

Členské štáty s regionálnymi programami môžu na schválenie predložiť aj osobitný program na zriadenie a prevádzku svojich národných vidieckych sietí.

Podrobnosti o zriadení a prevádzke národných vidieckych sietí sa stanovujú v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

*Článok 67***Európska sieť pre rozvoj vidieka**

Na prepojenie národných sietí, organizácií a orgánov správy činných v oblasti rozvoja vidieka na úrovni Spoločenstva sa v súlade s článkom 66 ods. 1 zriadi Európska sieť pre rozvoj vidieka.

Cieľom siete je:

- a) zbierať, analyzovať a rozširovať informácie o opatreniach Spoločenstva pre rozvoj vidieka;
- b) zbierať, rozširovať a konsolidovať na úrovni Spoločenstva osvedčené postupy rozvoja vidieka;
- c) poskytovať informácie o vývoji vo vidieckych oblastiach Spoločenstva a v tretích krajinách;
- d) organizovať stretnutia a semináre na úrovni Spoločenstva pre tých, ktorí sa aktívne podieľajú na rozvoji vidieka;
- e) zriaďovať a viesť siete odborníkov s cieľom uľahčiť výmenu odborných znalostí a podporiť vykonávanie a hodnotenie politiky rozvoja vidieka;
- f) podporovať národné siete a nadnárodné iniciatívy spolupráce.

*Článok 68***Národná vidiecka sieť**

1. Každý členský štát zriadi národnú vidiecku sieť, ktorá spojí všetky organizácie a orgány správy, ktoré sa podieľajú na rozvoji vidieka.

2. Suma uvedená v článku 66 ods. 3 prvom pododseku sa použije pre:

- a) štruktúry potrebné pre prevádzkovanie siete;
- b) akčný plán, ktorý obsahuje aspoň určenie a analýzu prenosných osvedčených postupov a poskytovanie informácií o nich, riadenie siete, organizáciu výmeny skúseností a know-how, prípravu vzdelávacích programov pre miestne akčné skupiny v procese formovania sa a technickú pomoc pre spoluprácu medzi územiami a nadnárodnú spoluprácu.

▼ **B**

HLAVA V
PRÍSPEVOK EPFRV

Článok 69

Zdroje a ich rozdeľovanie

1. Čiastku na podporu Spoločenstva pre rozvoj vidieka podľa tohto nariadenia na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013, jej ročné rozdelenie a minimálnu čiastku, ktorá má byť sústredená v oprávnených regiónoch podľa konvergenčného cieľa, stanoví Rada kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie v súlade s finančným výhľadom na obdobie rokov 2007 až 2013 a medziinštitucionálnou dohodou o rozpočtovej disciplíne a zlepšení rozpočtového postupu pre rovnaké obdobie.

2. 0,25 % zdrojov uvedených v odseku 1 sa poskytne na technickú pomoc Komisii uvedenú v článku 66 ods. 1.

3. Na účely programovania a následného začlenenia do všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev sa čiastky uvedené v odseku 1 indexujú sadzbou 2 % ročne.

4. Komisia vypracuje ročné rozčlenenie čiastok uvedených v odseku 1 podľa členských štátov po odpočítaní čiastky uvedenej v odseku 2, pričom zohľadní:

- a) sumy vyhradené pre regióny oprávnené podľa konvergenčného cieľa;
- b) výsledky z minulosti a
- c) konkrétne okolnosti a potreby na základe objektívnych kritérií.

5. Členské štáty na účely programovania zohľadnia okrem čiastok uvedených v odseku 4 aj sumy, ktoré vyplývajú z modulácie ustanovenej v článku 12 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

▼ **M5**

5a. Členské štáty v období od 1. januára 2010 do 31. decembra 2015 vynaložia výhradne ako podporu Spoločenstva v rámci aktuálnych programov rozvoja vidieka na druhy operácií uvedené v článku 16a tohto nariadenia sumu rovnajúcu sa sumám vyplývajúcim z uplatňovania povinnej modulácie podľa článku 9 ods. 4 a článku 10 ods. 3 a od roku 2011 aj sumám podľa článku 136 nariadenia (ES) č. 73/2009.

V prípade nových členských štátov vymedzených v článku 2 písm. g) nariadenia (ES) č. 73/2009, obdobie uvedené v prvom pododseku je od 1. januára 2013 do 31. decembra 2015.

Prvé dva pododseky sa nevzťahujú na Bulharsko a Rumunsko.

5b. Ak je skutočná výška príspevku Spoločenstva vynaloženého na operácie uvedené v odseku 5a tohto článku pri ukončení programu nižšia ako suma uvedená v odseku 5a tohto článku, členský štát uhradí rozdiel do všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev až do sumy, o ktorú boli prekročené celkové pridelené finančné prostriedky na iné operácie ako operácie uvedené v článku 16a.

5c. Sumy uvedené v odseku 5a tohto článku sa nebudú zohľadňovať na účely článku 25 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

▼M2

6. Komisia zabezpečí, aby celkové ročné prostriedky pridelené z EPFRV, ktoré pre jednotlivé členské štáty pochádzajú z Usmerňovacej sekcie EPUZF podľa tohto nariadenia a z EFRR, ESF a KF v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde⁽¹⁾, vrátane príspevku EFRR v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 z 24. októbra 2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva⁽²⁾, a podľa nariadenia Rady (ES) č. 1085/2006 zo 17. júla 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA)⁽³⁾, a z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo podľa nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo⁽⁴⁾, neprekročili tieto limity:

- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 je nižší ako 40 % priemeru EÚ 25: 3,7893 % ich HDP,
- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 sa rovná alebo je vyšší ako 40 % a nižší ako 50 % priemeru EÚ 25: 3,7135 % ich HDP,
- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 sa rovná alebo je vyšší ako 50 % a nižší ako 55 % priemeru EÚ 25: 3,6188 % ich HDP,
- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 sa rovná alebo je vyšší ako 55 % a nižší ako 60 % priemeru EÚ 25: 3,5240 % HDP,
- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 sa rovná alebo je vyšší ako 60 % a nižší ako 65 % priemeru EÚ 25: 3,4293 % HDP,
- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 sa rovná alebo je vyšší ako 65 % a nižší ako 70 % priemeru EÚ 25: 3,3346 % HDP,
- pre členské štáty, ktorých priemerný HND na osobu za roky 2001 – 2003 sa rovná alebo je vyšší ako 70 % a nižší ako 75 % priemeru EÚ 25: 3,2398 % HDP,
- ďalej sa maximálna úroveň prevodu znižuje o 0,09 percentuálneho bodu HDP za každé zvýšenie o 5 percentuálnych bodov priemerneho HND na osobu za roky 2001 – 2003 v porovnaní s priemerom EÚ 25.

Výpočty HDP vykonané Komisiou vychádzajú zo štatistiky uverejnenej v apríli 2005. Miery rastu HDP pre jednotlivé štáty na roky 2007 – 2013, ako ich Komisia odhadla v apríli 2005, sa uplatňujú pre každý členský štát samostatne.

Ak sa v roku 2010 preukáže, že kumulovaný HDP na roky 2007 – 2009 ktoréhokoľvek členského štátu sa odchyľil o viac ako $\pm 5\%$ od kumulovaného HDP odhadovaného podľa druhého pododseku, a to aj v dôsledku zmien výmenných kurzov, sumy pridelené danému členskému štátu na toto obdobie podľa prvého pododseku sa príslušne upravujú. Celkový čistý účinok týchto úprav, kladný alebo záporný, nesmie presiahnuť 3 000 miliónov EUR. V každom prípade, ak je

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 310, 9.11.2006, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 82.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 223, 15.8.2006, s. 1.

▼M2

čistý účinok kladný, celkové dodatočné zdroje sa obmedzia na úroveň nevyčerpaných prostriedkov z maximálnych zdrojov dostupných na viazanie zo štrukturálnych fondov a z KF na roky 2007 – 2010. Konečné úpravy sa rovnomerne rozdelia na roky 2011 – 2013. S cieľom zohľadniť hodnotu poľského zlotého počas referenčného obdobia sa v prípade Poľska výsledok uplatňovania percentuálnych podielov uvedených v prvom pododseku vynásobí koeficientom 1,04 na obdobie do preskúmania uvedeného v treťom pododseku.

▼B*Článok 70***Príspevok fondu**

1. Rozhodnutie, ktorým sa prijíma program rozvoja vidieka, ustanoví maximálny príspevok z EPFRV pre každú os v rámci prahu flexibility, ktorý sa vymedzí v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2. Rozhodnutie v prípade potreby jasne určí rozpočtové prostriedky pridelené regiónom oprávneným podľa konvergenčného cieľa.

2. Príspevok EPFRV sa vypočíta na základe sumy oprávnených verejných výdavkov.

3. Pre každú os sa stanoví sadzba príspevku EPFRV.

a) Pre os 1 (konkurencieschopnosť) a os 3 (diverzifikácia a kvalita života), ako aj pre technickú pomoc podľa článku 66 ods. 2 platia tieto stropy:

i) 75 % oprávnených verejných výdavkov v regiónoch oprávnených podľa konvergenčného cieľa;

(ii) 50 % oprávnených verejných výdavkov v ostatných regiónoch.

b) Pre os 2 (zlepšenie životného prostredia a vidieka) a os 4 (Leader) platia tieto stropy:

i) 80 % oprávnených verejných výdavkov v regiónoch oprávnených podľa konvergenčného cieľa;

ii) 55 % oprávnených verejných výdavkov v ostatných regiónoch.

Minimálna sadzba príspevku EPFRV na úrovni osi je 20 %.

4. Pre programy najvzdialenejších regiónov a menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenie (EHS) č. 2019/93 sa príspevok EPFRV môže bez ohľadu na stropy ustanovené v odseku 3 zvýšiť na 85 %.

▼M5

Bez ohľadu na stropy stanovené v odseku 3 sa príspevok z EPFRV môže zvýšiť na 90 % pre konvergenčné a na 75 % pre nekonvergenčné regióny v súvislosti s druhmi operácií uvedenými v článku 16a tohto nariadenia do výšky súm vyplývajúcich z uplatňovania povinnej modulácie podľa článku 9 ods. 4 a článku 10 ods. 3 a od roku 2011 aj súm podľa článku 136 nariadenia (ES) č. 73/2009.

▼M2

4a. Odseky 3 a 4 sa nemusia v určitých prípadoch uplatňovať v Portugalsku na sumu 320 miliónov EUR.

▼B

5. Pre členské štáty, ktoré sa rozhodnú pre osobitný program podľa článku 66 ods. 3 druhého pododseku, je strop príspevku EPFRV 50 % oprávnených verejných výdavkov.

6. Opatrenia technickej pomoci prijaté na podnet Komisie alebo v jej mene môžu byť financované do výšky 100 %.

7. Výdavky, ktoré sú spolufinancované EPFRV, nesmú byť spolufinancované prostredníctvom príspevku zo štrukturálnych fondov, KF alebo akéhokoľvek iného finančného nástroja Spoločenstva.

Môžu byť spolufinancované iba v rámci jednej osi programu rozvoja vidieka. Ak operácia spadá pod opatrenia viacerých osí, výdavky sa pripíšu k dominantnej osi.

8. Pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, pre verejné výdavky na pomoc podnikom platia limity ustanovené pre štátnu pomoc.

*Článok 71***Oprávnenosť výdavkov**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 39 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1290/2005, sú výdavky oprávnené na príspevok z EPFRV, ak platobná agentúra skutočne vyplatí príslušnú pomoc medzi 1. januárom 2007 a 31. decembrom 2015. Spolufinancované operácie by sa nemali ukončiť pred dátumom vzniku oprávnenia.

Nové výdavky pridané v čase úpravy programu uvedenej v článku 19 sú oprávnené odo dňa, keď Komisia prijme žiadosť o úpravu programu.

2. Výdavky sú oprávnené na príspevok z EPFRV, iba ak sa vynaložili na operácie, o ktorých v súlade s výberovými kritériami stanovenými príslušným subjektom rozhodol riadiaci orgán príslušného programu alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti.

3. Pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka.

Na príspevok z EPFRV nie sú oprávnené tieto náklady:

▼B

- a) DPH okrem nenávratnej DPH v prípade, že ju skutočne a s konečnou platnosťou znášajú iní príjemcovia ako nezdaniteľné osoby uvedené v prvom pododseku článku 4 ods. 5 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu — spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia ⁽¹⁾;
- b) bez toho, aby bol dotknutý odsek 5, úrok z dlhu;
- c) nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10 % všetkých oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu. Vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch sa na transakcie týkajúce sa ochrany prírody môže vyčleniť aj vyšší percentuálny podiel.
4. Odseky 1 až 3 sa nevzťahujú na článok 66 ods. 1.
5. Príspevok z EPFRV môže mať bez ohľadu na odsek 3 písm. b) inú podobu, ako je nenávratná priama pomoc. Podrobné pravidlá sa vymedzia v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

*Článok 72***Trvalosť operácií súvisiacich s investíciami**

1. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá pre slobodu usadiť sa a voľné poskytovanie služieb v zmysle článkov 43 a 49 zmluvy, členský štát zabezpečí, aby si investičná operácia udržala príspevok z EPFRV, ak počas piatich rokov od rozhodnutia riadiaceho orgánu o jej financovaní neprejde podstatnou zmenou, ktorá:
- a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky vykonávania alebo neoprávnene zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt;
- b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnjej činnosti.
2. Neoprávnené vyplatené sumy sa vymáhajú v súlade s článkom 33 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

HLAVA VI

RIADENIE, KONTROLA A INFORMOVANIE

KAPITOLA I

RIADENIE A KONTROLA*Článok 73***Zodpovednosti Komisie**

Komisia s cieľom zabezpečiť v súvislosti so spoločným riadením riadne finančné hospodárenie v súlade s článkom 274 zmluvy vykoná opatrenia a kontroly ustanovené v článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 145, 13.6.1977, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/66/ES (Ú. v. EÚ L 168, 1.5.2004, s. 35).

*Článok 74***Zodpovednosť členských štátov**

1. Členské štáty prijímajú všetky právne a správne opatrenia v súlade s článkom 9 ods. 1 nariadenia č. 1290/2005, aby zabezpečili účinnú ochranu finančných záujmov Spoločenstva.
2. Členské štáty určujú pre každý program rozvoja vidieka tieto orgány:
 - a) riadiaci orgán zodpovedný za riadenie dotknutého programu, ktorým môže byť buď verejný alebo súkromný subjekt, ktoré pôsobia na celoštátnej alebo regionálnej úrovni, alebo členský štát sám, ak vykonáva túto úlohu;
 - b) akreditovanú platobnú agentúru v zmysle článku 6 nariadenia (ES) č. 1290/2005;
 - c) certifikačný orgán v zmysle článku 7 nariadenia (ES) č. 1290/2005.
3. Členské štáty zabezpečia pre každý program rozvoja vidieka, aby sa zriadil príslušný systém riadenia a kontroly, ktorý zabezpečí jasné pridelenie a oddelenie funkcií riadiaceho orgánu a ostatných orgánov. Členské štáty sú zodpovedné za zabezpečenie účinného fungovania systémov počas programového obdobia.
4. Členské štáty vykonávajú kontroly v súlade s podrobnými vykonávacími predpismi stanovenými v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2, najmä pokiaľ ide o typ a intenzitu kontrol podľa povahy rôznych opatrení rozvoja vidieka.

*Článok 75***Riadiaci orgán**

1. Riadiaci orgán je zodpovedný za riadenie a vykonávanie programu účinným, účelným a správnym spôsobom, a predovšetkým:
 - a) zabezpečuje, aby sa operácie, ktoré sa majú financovať, vyberali v súlade s kritériami uplatniteľnými na program rozvoja vidieka;
 - b) zabezpečuje systém na zaznamenávanie a uchovávanie štatistických informácií o vykonávaní v elektronickej forme vhodnej na účely monitorovania a hodnotenia;
 - c) zabezpečuje, aby príjemcovia a iné subjekty zapojené do vykonávania operácií:
 - i) boli informované o svojich povinnostiach, ktoré vyplývajú z poskytnutej pomoci, a aby viedli buď oddelený účtovný systém, alebo v účtovníctve používali vhodný kód pre všetky transakcie, ktoré súvisia s operáciou;
 - ii) poznali požiadavky pre poskytovanie údajov riadiacemu orgánu a zaznamenávanie výstupov a výsledkov;
 - d) zabezpečuje, aby sa hodnotenia programov vykonávali v lehotách ustanovených v tomto nariadení a aby boli v súlade so spoločným rámcom pre monitorovanie a hodnotenie, a predkladá vykonané hodnotenia príslušným vnútroštátnym orgánom a Komisii;

▼B

- e) vedie monitorovací výbor a zasiela mu dokumenty potrebné pre monitorovanie vykonávania programu z hľadiska jeho konkrétnych cieľov;
 - f) zabezpečuje súlad s povinnosťami pri propagácii uvedenými v článku 76;
 - g) vypracováva výročnú správu o dosiahnutom pokroku a po schválení monitorovacím výborom ju predkladá Komisii;
 - h) zabezpečuje, aby platobná agentúra pred schválením platieb dostala všetky potrebné informácie najmä o vykonaných postupoch a akýchkoľvek kontrolách, ktoré súvisia s operáciami vybranými na financovanie.
2. Ak je časť jeho úloh delegovaná na iný orgán, riadiaci orgán ďalej plne zodpovedá za účinnosť a správnosť riadenia a vykonávania týchto úloh.

KAPITOLA II

INFORMOVANIE A PROPAGÁCIA

Článok 76

Informovanie a propagácia

1. Členské štáty propagujú národné strategické plány, programy rozvoja vidieka a príspevok Spoločenstva a poskytujú o nich informácie.

Tieto informácie sú určené pre širokú verejnosť. Vyzdvihujú úlohu Spoločenstva a zabezpečujú transparentnosť pomoci z EPFRV.

2. Za propagáciu programu zodpovedá jeho riadiaci orgán týmto spôsobom:

- a) informuje potenciálnych príjemcov, profesijné organizácie, hospodárskych a sociálnych partnerov, inštitúcie, ktoré sa podieľajú na propagácii rovnosti medzi mužmi a ženami, a dotknuté mimovládne organizácie vrátane environmentálnych organizácií o možnostiach, ktoré program ponúka, a pravidlách na získanie prístupu k financovaniu v rámci daného programu;
- b) informuje príjemcov o príspevku Spoločenstva;
- c) informuje širokú verejnosť o úlohe, akú Spoločenstvo zohráva v programoch a ich výsledkoch.

HLAVA VII
MONITOROVANIE A HODNOTENIE

KAPITOLA I
MONITOROVANIE

Článok 77

Monitorovací výbor

1. Pre každý program rozvoja vidieka sa najneskôr tri mesiace od rozhodnutia o schválení programu zriadi monitorovací výbor.

Každý monitorovací výbor vypracuje svoj rokovací poriadok v rámci inštitucionálneho, právneho a finančného rámca dotknutého členského štátu a prijme ho po dohode s riadiacim orgánom na účely vykonávania svojich povinností v súlade s týmto nariadením.

2. Každému monitorovaciemu výboru predsedá zástupca členského štátu alebo riadiaceho orgánu.

O jeho zložení rozhoduje členský štát a musia v ňom byť zastúpení partneri uvedení v článku 6 ods. 1.

Zástupcovia Komisie sa môžu na vlastný podnet zúčastňovať na práci monitorovacieho výboru ako poradcovia.

3. Členské štáty s regionálnym programom si vo vzťahu k národnej stratégii a čerpaniu finančných zdrojov môžu vytvoriť národný monitorovací výbor na koordináciu vykonávania týchto programov.

Článok 78

Zodpovednosť monitorovacieho výboru

Monitorovací výbor sa ubezpečuje o účinnosti vykonávania programu rozvoja vidieka. Na tento účel monitorovací výbor:

- a) do štyroch mesiacov od rozhodnutia o schválení programu sa s ním uskutočnia konzultácie o výberových kritériách pre financované operácie. Výberové kritériá sa preskúmvajú podľa potrieb programovania;
- b) na základe dokumentov predložených riadiacim orgánom pravidelne skúma pokrok dosiahnutý pri plnení konkrétnych cieľov programu;
- c) preskúmvava výsledky vykonávania, najmä plnenie cieľov stanovených pre každú os a priebežné hodnotenia;
- d) posudzuje a schvaľuje výročnú správu o dosiahnutom pokroku a poslednú správu o dosiahnutom pokroku predtým, ako sa zašlú Komisii;
- e) môže riadiacemu orgánu navrhnúť akékoľvek úpravy alebo revíziu programu zamerané na dosiahnutie cieľov EPFRV vymedzených v článku 4 alebo zlepšenie jeho riadenia vrátane finančného hospodárenia;

▼M5

- f) posudzuje a schvaľuje akýkoľvek dôležitý návrh na zmeny v programoch rozvoja vidieka.

▼B*Článok 79***Monitorovacie postupy**

1. Riadiaci orgán a monitorovací výbor monitorujú kvalitu vykonávania programu.
2. Riadiaci orgán a monitorovací výbor monitorujú každý program rozvoja vidieka na prostredníctvom finančných ukazovateľov a ukazovateľov o výstupoch a výsledkoch.

*Článok 80***Spoločný rámec pre monitorovanie a hodnotenie**

Spoločný rámec pre monitorovanie a hodnotenie sa vypracuje v spolupráci Komisie a členských štátov a prijme sa v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2. Rámec uvádza obmedzený počet spoločných ukazovateľov uplatniteľných na každý program.

*Článok 81***Ukazovatele**

1. Pokrok, účelnosť a účinnosť programov rozvoja vidieka v súvislosti s ich cieľmi sa meria ukazovateľmi, ktoré súvisia s východiskovou situáciou, ako aj s finančnou realizáciou, výstupmi, výsledkami a vplyvom programov.
2. Každý program rozvoja vidieka uvádza obmedzený počet ďalších ukazovateľov špecifických pre daný program.
3. Ak to umožňuje povaha pomoci, údaje o ukazovateľoch sa rozčlenia podľa pohlavia a veku príjemcov.

*Článok 82***Výročná správa o dosiahnutom pokroku**

1. Riadiaci orgán zašle prvýkrát v roku 2008 a každý rok do 30. júna Komisii výročnú správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní programu. Riadiaci orgán zašle Komisii správu o najnovšom pokroku dosiahnutom pri vykonávaní programu do 30. júna 2016.
2. Každá výročná správa o dosiahnutom pokroku musí obsahovať tieto prvky:
 - a) akúkoľvek zmenu všeobecných podmienok, ktorá má priamy vplyv na podmienky vykonávania programu, ako aj akúkoľvek zmenu politik Spoločenstva a národných politik, ktorá ovplyvňuje konzistentnosť medzi EPFRV a ostatnými finančnými nástrojmi;
 - b) pokrok programu dosiahnutý v plnení stanovených cieľov a určený na základe ukazovateľov o výstupoch a výsledkoch;

▼B

- c) finančné plnenie programu s vyhlásením o výdavkoch vyplatených príjemcom pre každé opatrenie; ak sa program vzťahuje na regióny, ktoré sú oprávnené v rámci konvergenčného cieľa, výdavky sa musia vykázať samostatne;
- d) súhrn činností priebežného hodnotenia v súlade s článkom 86 ods. 3;
- e) kroky, ktoré podnikol riadiaci orgán a monitorovací výbor, aby zabezpečili kvalitu a účinnosť vykonávania programu, najmä:
 - i) opatrenia na monitorovanie a hodnotenie,
 - ii) súhrn hlavných problémov, ktoré sa vyskytli pri riadení programu, a všetkých prijatých opatrení vrátane reakcií na pripomienky podľa článku 83;
 - iii) využitie technickej pomoci;
 - iv) kroky prijaté s cieľom zabezpečiť propagáciu programu v súlade s článkom 76;
- f) vyhlásenie o súlade s politikami Spoločenstva v súvislosti s podporou vrátane opisu problémov, ktoré sa vyskytli, a opatrení prijatých na ich riešenie;
- g) ak je to uplatniteľné, opätovné využitie pomoci vymoženej podľa článku 33 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

3. Správa sa posúdi ako prípustná s ohľadom na uplatňovanie článku 26 nariadenia (ES) č. 1290/2005, ak obsahuje všetky prvky uvedené v odseku 2 a umožňuje posúdenie vykonávania programu.

Komisia má na pripomienkovanie výročnej správy o dosiahnutom pokroku dva mesiace od jej zaslania riadiacim orgánom. Táto lehota sa v prípade poslednej správy o programe zvýši na päť mesiacov. Ak Komisia neodpovie v stanovenej lehote, správa sa považuje za prijatú.

4. Podrobnosti o výročných správa o dosiahnutom pokroku pre konkrétne programy podľa článku 66 ods. 3 sa stanovujú v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

*Článok 83***Ročné preskúvanie programov**

1. Každý rok po predložení výročnej správy o dosiahnutom pokroku Komisia a riadiaci orgán preskúmajú hlavné výsledky predchádzajúceho roku v súlade s postupmi, ktoré sa určujú po dohode medzi dotknutým členským štátom a riadiacim orgánom.

2. Po preskúmaní môže Komisia predniesť svoje pripomienky členskému štátu a riadiacemu orgánu, ktorí o nich informujú monitorovací výbor. Členský štát informuje Komisiu o krokoch podniknutých v súvislosti s týmito pripomienkami.

KAPITOLA II HODNOTENIE

Článok 84

Všeobecné ustanovenia

1. Rozvoj vidieka a programy podliehajú v súlade s článkami 85, 86 a 87 hodnoteniu, hodnoteniu *ex ante*, strednodobému hodnoteniu programu a hodnoteniu *ex post*.
2. Hodnotenia sa zameriavajú na zvyšovanie kvality, účelnosti a účinnosti vykonávania programov rozvoja vidieka. Hodnotia vplyv programov z hľadiska strategických usmernení Spoločenstva ustanovených v článku 9 a problémov rozvoja vidieka, ktoré sú špecifické pre dotknuté členské štáty a regióny, pričom zohľadnia požiadavky trvalo udržateľného rozvoja a vplyv na životné prostredie a dodržia požiadavky príslušných právnych predpisov Spoločenstva.
3. Hodnotenie sa podľa potreby organizuje pod vedením členských štátov alebo Komisie.
4. Hodnotenia uvedené v odseku 1 vykonávajú nezávislí hodnotitelia. Výsledky sa sprístupnia, pokiaľ nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie ⁽¹⁾ neustanovuje inak.
5. Členské štáty poskytujú ľudské a finančné zdroje potrebné na vykonanie hodnotení, organizujú tvorbu a zhromažďovanie potrebných údajov a využívajú rôzne informácie poskytované monitorovacím systémom.
6. Členské štáty a Komisia odsúhlasia metódy hodnotenia a normy, ktoré sa budú uplatňovať na podnet Komisie v rámci ustanovenom v článku 80.

Článok 85

Hodnotenie *ex ante*

1. Hodnotenie *ex ante* tvorí súčasť vypracovávania každého programu rozvoja vidieka a jeho cieľom je optimalizovať pridelovanie rozpočtových prostriedkov a zlepšovať kvalitu programovania. Toto hodnotenie opisuje a posudzuje strednodobé a dlhodobé potreby, ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, očakávané výsledky, kvantifikované ciele, najmä pokiaľ ide o vplyv programov vo vzťahu k východiskovej situácii, pridanú hodnotu, ktorú získalo Spoločenstvo, rozsah, v ktorom sa zohľadnili priority Spoločenstva, ponaučenia z predchádzajúceho programovania a kvalitu postupov pre vykonávanie, monitorovanie, hodnotenie a finančné hospodárenie.
2. Hodnotenie *ex ante* sa vykoná pod vedením členského štátu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

Článok 86

Strednodobé hodnotenie programu a hodnotenie *ex post*

1. Členské štáty zriadia systém priebežného hodnotenia pre každý program rozvoja vidieka.
 2. Riadiaci orgán pre program a monitorovací výbor využívajú priebežné hodnotenie na:
 - a) preskúmanie pokroku programu vo vzťahu k jeho cieľom prostredníctvom ukazovateľov o výsledkoch a, kde je to vhodné, ukazovateľov o vplyve;
 - b) zlepšenie kvality programov a ich vykonávania;
 - c) preskúmanie návrhov na podstatné zmeny v programoch;
 - d) prípravu na strednodobé hodnotenie programu a hodnotenie *ex post*.
 3. Od roku 2008 podáva riadiaci orgán monitorovaciemu výboru každoročne správu o činnostiach priebežného hodnotenia. Súhrn činností sa začlení do výročnej správy o dosiahnutom pokroku ustanovenej v článku 82.
 4. V roku 2010 bude mať priebežné hodnotenie podobu samostatnej správy o strednodobom hodnotení programu. Toto strednodobé hodnotenie programu navrhne opatrenia na zlepšenie kvality programov a ich vykonávania.
- Na podnet Komisie sa vypracuje súhrn správ o strednodobom hodnotení programu.
5. V roku 2015 bude mať priebežné hodnotenie podobu samostatnej správy o hodnotení *ex post*.
 6. Strednodobé hodnotenia programu a hodnotenia *ex post* preskúmajú stupeň využitia zdrojov, účinnosť a účelnosť programovania EPFRV, jeho socio-ekonomický vplyv a jeho vplyv na priority Spoločenstva. Pokrývajú ciele programu a zameriavajú sa na vyvodenie ponaučení o politike rozvoja vidieka. Opisujú faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu pri vykonávaní programov vrátane trvalej udržateľnosti, a určujú najlepšie postupy.
 7. Priebežné hodnotenie sa organizuje na podnet riadiacich orgánov v spolupráci s Komisiou. Organizuje sa na viacročnom základe a vzťahuje sa na obdobie rokov 2007 — 2015.
 8. Komisia na vlastný podnet organizuje opatrenia na poskytovanie odbornej prípravy, výmen najlepších postupov a informácií pre priebežných hodnotiteľov, odborníkov v členských štátoch a členov monitorovacieho výboru, ako aj tematických a súhrnných hodnotení.

Článok 87

Súhrn hodnotení *ex post*

1. Súhrn hodnotení *ex post* sa vypracováva pod vedením Komisie v spolupráci s členským štátom a riadiacim orgánom, ktorý zhromažďuje údaje potrebné na jeho uskutočnenie.

▼B

2. Súhrn hodnotení *ex post* sa dokončí najneskôr do 31. decembra 2016.

HLAVA VIII ŠTÁTNA POMOC

Článok 88

Uplatňovanie pravidiel o štátnej pomoci

1. Pokiaľ nie je v tejto hlave ustanovené inak, na podporu pre rozvoj vidieka členskými poskytovanú členskými štátmi sa vzťahujú články 87, 88 a 89 zmluvy.

► **M5** Bez toho, aby bol dotknutý článok 89 tohto nariadenia, sa však články 87, 88 a 89 zmluvy neuplatňujú na platby, ktoré členské štáty uskutočnili na základe tohto nariadenia a v súlade s ním v rámci rozsahu pôsobnosti článku 36 zmluvy. ◀

2. Pomoc na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, ktorá presahuje percentuálne hodnoty stanovené v ► **M5** Príloha I ◀ v súvislosti s článkom 26 ods. 2, je zakázaná. Tento zákaz sa nevzťahuje na pomoc pre investície, ktoré sa týkajú:

- a) investícií predovšetkým vo verejnom záujme, ktoré súvisia s ochranou tradičnej krajiny formovanej poľnohospodárskymi a lesníckymi činnosťami alebo s premiestňovaním poľnohospodárskych budov;
- b) ochrany a zlepšenia životného prostredia;
- c) zlepšovania hygienických podmienok chovu dobytky a životných podmienok zvierat a podmienok bezpečnosti pri práci.

3. Štátna pomoc poskytovaná poľnohospodárom ako kompenzácia za znevýhodnené prírodné podmienky v horských oblastiach a iných znevýhodnených oblastiach je zakázaná, ak nespĺňa podmienky ustanovené v článku 37. V riadne odôvodnených prípadoch sa však môže poskytnúť dodatočná pomoc presahujúca sumy stanovené podľa článku 37 ods. 3.

4. Štátna pomoc na podporu poľnohospodárov, ktorí prijímajú agroenvironmentálne záväzky alebo záväzky v oblasti životných podmienok zvierat, ktoré nespĺňajú podmienky ustanovené v článku 39 respektíve 40, je zakázaná. V riadne odôvodnených prípadoch sa môže poskytnúť dodatočná pomoc presahujúca sumy stanovené v ► **M5** Príloha I ◀ v súvislosti s článkami 39 ods. 4 a 40 ods. 3. Vo výnimočných prípadoch sa môže povoliť riadne odôvodnená výnimka, pokiaľ ide o minimálnu dĺžku trvania týchto záväzkov ustanovených v článkoch 39 ods. 3 a 40 ods. 2.

5. Štátna pomoc na podporu poľnohospodárov, ktorí sa prispôbujú náročným normám založeným na právnych predpisoch Spoločenstva v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, životných podmienok zvierat a bezpečnosti práce, je zakázaná, ak nespĺňa podmienky ustanovené v článku 31. Dodatočná pomoc presahujúca maximálne sumy stanovené v súlade s uvedeným článkom sa však môže poskytnúť s cieľom pomôcť poľnohospodárom dosiahnuť súlad s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sú prísnejšie ako normy Spoločenstva.

▼B

6. Ak právne predpisy Spoločenstva neexistujú, štátna pomoc poľnohospodárom, ktorí sa prispôbujú náročným normám založeným na vnútroštátnych právnych predpisoch v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, životných podmienok zvierat a bezpečnosti pri práci, je zakázaná, ak nespĺňa podmienky ustanovené v článku 31. Dodatočná pomoc presahujúca maximálne sumy stanovené v ►M5 Príloha I ◄ v súvislosti s článkom 31 ods. 2 sa môže poskytnúť, ak je odôvodnená podľa článku 31.

*Článok 89***Dodatočné vnútroštátne financovanie**

Štátna pomoc určená na dodatočné financovanie rozvoja vidieka, pre ktorý sa poskytla podpora Spoločenstva, musí byť oznámená členskými štátmi a schválená Komisiou v súlade s týmto nariadením ako súčasť programovania uvedeného v článku 16. Na takto oznámenú pomoc sa nevzťahuje prvá veta článku 88 ods. 3 zmluvy.

HLAVA IX

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA*Článok 90***Výbor**

1. Komisii pomáha Výbor pre rozvoj vidieka (ďalej len „výbor“).
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.

Lehota ustanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je jeden mesiac.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

*Článok 91***Vykonávacie predpisy**

Okrem opatrení stanovených v konkrétnych ustanoveniach tohto nariadenia sa v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2 prijímajú podrobné predpisy pre vykonávanie tohto nariadenia. Vzťahujú sa najmä na:

- a) predkladanie navrhovaných programov rozvoja vidieka;
- b) podmienky upravujúce opatrenia pre rozvoj vidieka.

*Článok 92***Prechodné ustanovenia**

1. Ak sú na uľahčenie prechodu od platného systému na systém ustanovený týmto nariadením potrebné osobitné opatrenia, takéto opatrenia sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2.

▼B

2. Takéto opatrenia sa prijímajú najmä na účely integrácie existujúcej podpory Spoločenstva, schválenej Komisiou z Usmerňovacej sekcie alebo Záručnej sekcie EPUZF pre obdobie, ktoré sa končí po 1. januári 2007, do podpory rozvoja vidieka ustanovenej týmto nariadením a na účely pokrytia hodnotení *ex post* programov rokov 2000 — 2006.

Článok 93**Zrušenie**

1. Nariadenie (ES) č. 1257/1999 sa týmto zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2007 s výnimkou článkov 13 písm. a), článku 14 ods. 1 a prvých dvoch zarážok článku 14 ods. 2, článkov 15, 17 až 20, 51 ods. 3 a 55 ods. 4 a časti prílohy I, ktorá špecifikuje sumy podľa článku 15 ods. 3. Tieto ustanovenia sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2010 s výhradou aktu Rady prijatého v súlade s postupom stanoveným v článku 37 zmluvy.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Nariadenie (ES) č. 1257/1999 sa naďalej uplatňuje na činnosti schválené Komisiou podľa daného nariadenia do 1. januára 2007.

2. Smernice a rozhodnutia Rady, ktorými sa ustanovujú a menia a dopĺňajú zoznamy znevýhodnených oblastí prijaté podľa článku 21 ods. 2 nariadenia (ES) č. 950/97, sa týmto zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2010 s výhradou aktu Rady prijatého v súlade s postupom stanoveným v článku 37 zmluvy.

Článok 94**Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa na podporu Spoločenstva pre programovacie obdobie, ktoré sa začína 1. januára 2007. Toto nariadenie sa však neuplatňuje pred nadobudnutím účinnosti právnych predpisov Spoločenstva ustanovujúcich všeobecné ustanovenia, ktorými sa spravuje EFRR, ESF a KF, na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013, s výnimkou článkov 9, 90, 91 a 92, ktoré sa uplatňujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Bez ohľadu na druhý pododsek, články 37, 50 ods. 2 až 4 a 88 ods. 3 sa uplatňujú od 1. januára 2010 s výhradou aktu Rady prijatého v súlade s postupom stanoveným v článku 37 zmluvy.

Toto nariadenie je záväzná v celom rozsahu a priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

► **M5** PRÍLOHA I ◀

ČIASTKY A SADZBY PODPORY

Článok	Predmet	Čiastka v eurách alebo sadzba	
22 ods. 2	Začatie činnosti mladých poľnohospodárov (*)	► M5 70 000 ◀	
23 ods. 6	Predčasný odchod do dôchodku	18 000	Na prevodcu na rok
		180 000	Celková suma na prevodcu
		4 000	Na pracovníka na rok
		40 000	Celková suma na pracovníka
24 ods. 2	Poradenské služby	80 %	Z oprávnených nákladov na poradenské služby
		1 500	Maximálna oprávnená suma
26 ods. 2	Intenzita pomoci pre modernizáciu poľnohospodárskych podnikov	60 %	Zo sumy oprávnených investícií uskutočnených mladými poľnohospodármi v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a), bodoch i), ii) a iii)
		50 %	Zo sumy oprávnených investícií uskutočnených inými poľnohospodármi v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch i), ii) a iii)
		50 %	Zo sumy oprávnených investícií uskutočnených mladými poľnohospodármi v iných oblastiach
		40 %	Zo sumy oprávnených investícií uskutočnených inými poľnohospodármi v iných oblastiach
		75 %	Zo sumy oprávnených investícií v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EHS) č. 2019/93
		75 %	► M1 ► C1 Zo sumy oprávnených investícií v členských štátoch, ktoré k Spoločenstvu pristúpili 1. mája 2004, a v Bulharsku a Rumunsku na vykonanie smernice Rady 91/676/EHS (28) v rámci obdobia najviac 4 rokov odo dňa pristúpenia podľa článku 3 ods. 2 a článku 5 ods. 1 uvedenej smernice. ◀ ◀
27 ods. 3	Intenzita pomoci pre zlepšenie hospodárskej hodnoty lesov	60 % (**)	Zo sumy oprávnených investícií v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch i), ii) a iii)
		50 %	Zo sumy oprávnených investícií v iných oblastiach

▼ **B**

Článok	Predmet	Čiastka v eurách alebo sadzba	
		85 % (**)	Zo sumy oprávnených investícií v najvzdialenejších regiónoch
28 ods. 2	Intenzita pomoci pre pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva	50 % 40 % 75 % 65 %	Zo sumy oprávnených investícií v regiónoch oprávnených podľa konvergenčného cieľa Zo sumy oprávnených investícií v iných regiónoch Zo sumy oprávnených investícií v najvzdialenejších regiónoch Zo sumy oprávnených investícií na menších ostrovoch v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EHS) č. 2019/93
31 ods. 2	Maximálna suma podpory pre plnenie noriem	10 000	Na podnik
32 ods. 2	Maximálna suma podpory pre účasť v schémach kvality potravín	3 000	Na podnik
33	Intenzita pomoci pre informačné a propagačné činnosti	70 %	Z oprávnených nákladov na činnosť
34 ods. 3	Maximálna suma podpory pre polosamozásobiteľské poľnohospodárske podniky	1 500	Na poľnohospodársky podnik na rok
35 ods. 2	Odbytové organizácie výrobcov: strop ako percentuálna hodnota produkcie uvedenej na trh počas prvých piatich rokov po uznaní	5 %, 5 %, 4 %, 3 % a 2 % (***) 2,5 %, 2,5 %, 2,0 %, 1,5 %, a 1,5 %	V danom poradí za 1., 2., 3., 4. a 5. rok za produkciu uvedenú na trh do 1 000 000 EUR V danom poradí za 1., 2., 3., 4. a 5. rok za produkciu uvedenú na trh presahujúcu 1 000 000 EUR
	Ale nepresahujúcu v prípade každého z prvých piatich rokov sumu	100 000 100 000 80 000 60 000 50 000	Za 1. rok Za 2. rok Za 3. rok Za 4. rok Za 5. rok
▼ M5			
35a ods. 3	Maximálna výška podpory na reštrukturalizáciu v dôsledku reformy spoločnej organizácie trhov	4 500 3 000 1 500	Na podnik v roku 2011 v roku 2012 v roku 2013
▼ B			
37 ods. 3	Minimálna platba pre znevýhodnené oblasti	25	Na hektár VPP
	Maximálna platba pre znevýhodnené horské oblasti	250	Na hektár VPP

▼B

Článok	Predmet	Čiastka v eurách alebo sadzba	
	Maximálna platba pre ostatné znevýhodnené oblasti	150	Na hektár VPP
38 ods. 2	Počiatočná maximálna platba sústavy Natura 2000 na obdobie neprekračujúce päť rokov	500 (****)	Na hektár VPP
	Bežná maximálna platba sústavy Natura 2000	200 (****)	Na hektár VPP
39 ods. 4	Jednoročné plodiny	600 (****)	Na hektár
	Špecializované viacročné plodiny	900 (****)	Na hektár
	Iné využitie pôdy	450 (****)	Na hektár
	Miestne plemená, ktorým hrozí ukončenie chovu	200 (****)	Na dobytčiu jednotku
40 ods. 3	Životné podmienky zvierat	500	Na dobytčiu jednotku
43 ods. 4	Maximálna ročná platba na pokrytie straty príjmu v dôsledku zalesňovania		
	— pre poľnohospodárov alebo ich združenia	700	Na hektár
	— pre akékoľvek iné fyzické osoby alebo subjekty podľa súkromného práva	150	Na hektár
43 ods. 4, 44 ods. 4 a 45 ods. 3	— Intenzita pomoci pre zriaďovacie náklady	80 % (**)	Z oprávnených nákladov v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch i), ii) a iii)
		70 %	Z oprávnených nákladov v iných oblastiach
		85 % (**)	Z oprávnených nákladov v najvzdialenejších regiónoch
46 a 47 ods. 2	Platba v rámci sústavy Natura 2000 a ročná lesnícko-environmentálna platba		
	— minimálna platba	40	Na hektár
	— maximálna platba	200 (****)	Na hektár

(¹) Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1).

►M5 (*) Podpora začatia činnosti mladých poľnohospodárov sa môže vyplácať v podobe jednej prémie až do výšky 40 000 EUR a v podobe bonifikácie úrokov, ktorých kapitalizovaná hodnota nesmie presiahnuť 40 000 EUR. Pre obe formy podpory spolu nesmie maximum presiahnuť 70 000 EUR. ◀

(**) Nevzťahuje sa na štátom vlastnené tropické alebo subtropické lesy a zalesnené oblasti na území Azor, Madeiry, Kanárskych ostrovov, menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EHS) č. 2019/93 a francúzskych zámorských departementov.

(***) V prípade Malty môže Komisia stanoviť minimálnu výšku pomoci pre tie výrobné odvetvia, v ktorých je celkový výnos mimoriadne nízky.

►M5 (****) Tieto sumy sa môžu zvýšiť pre druhy operácií uvedené v článku 16a a v iných výnimočných prípadoch, pričom sa zohľadnia osobitné okolnosti, ktoré sa zdôvodnia v programoch rozvoja vidieka. ◀

▼M5

PRÍLOHA II

Orientačný zoznam druhov operácií a ich potenciálne účinky súvisiace s prioritami uvedenými v článku 16a

Priorita: prispôsobenie sa zmene klímy a jej zmiernenie		
Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Zvýšiť efektívnosť využívania dusíkatých hnojív (napr. znížené využívanie, zariadenie, presné poľnohospodárstvo), zlepšenie skladovania hnoja	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zníženie emisií metánu (CH ₄) a oxidu dusného (N ₂ O)
Zlepšenie energetickej účinnosti (napr. používanie stavebných materiálov, ktoré znižujú stratu tepla)	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov Článok 28: pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva Článok 29: spolupráca pri vývoji nových produktov, procesov a technológií	Zníženie emisií oxidu uhličitého (CO ₂) úsporou energie
Preventívne mechanizmy proti nepriaznivým účinkom extrémnych udalostí súvisiacich s klímou (napr. stavanie ochranných sietí proti krupobitiu)	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov	Znižovanie negatívnych účinkov extrémnych poveternostných chudalostí a potenciál poľnohospodárskej výroby
Postupy obhospodarovania pôdy (napr. metódy orby, medziplodiny, diverzifikované striedanie plodín)	Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zníženie emisií oxidu dusného (N ₂ O); sekvestrácia oxidu uhličitého, prispôsobenie sa účinkom zmeny klímy na pôdu
Zmena využívania pôdy (napr. premena ornej pôdy na pasienky, trvalé vyňatie pôdy z produkcie)	Článok 39: agroenvironmentálne platby Článok 41: neproduktívne investície	Zníženie emisií oxidu dusného (N ₂ O); sekvestrácia oxidu uhličitého
Extenzifikácia chovu hospodárskych zvierat (napr. zníženie hustoty stáda a hospodárenie na trávnatých plochách)	Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zníženie emisií metánu (CH ₄) a oxidu dusného (N ₂ O)
Zalesňovanie, zriadenie poľnohospodársko-lesníckych systémov	Články 43 a 45: prvé zalesnenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy Článok 44: prvé zriadenie poľnohospodársko-lesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde	Zníženie emisií oxidu dusného (N ₂ O), sekvestrácia oxidu uhličitého
Opatrenia zamerané na predchádzanie povodňam a manažment povodní (napr. projekty týkajúce sa pobrežnej a vnútrozemskej protipovodňovej ochrany)	Článok 20: obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodenej prírodnou katastrofou a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	Znižovanie negatívnych účinkov extrémnych poveternostných chudalostí a potenciál poľnohospodárskej výroby
Vzdelávanie a využívanie poradenských služieb pre poľnohospodárov v súvislosti so zmenou klímy	Článok 21: odborné vzdelávanie a informačné aktivity Článok 24: využívanie poradenských služieb Článok 58: vzdelávanie a informovanie	Poskytovanie odborného vzdelávania a poradenských služieb poľnohospodárom v záujme zníženia emisií skleníkových plynov a prispôsobenia sa zmene klímy

▼ M5

Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Preventívne opatrenia proti lesným požiarom a prírodným katastrofám súvisiacim s klímou	Článok 48: obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych opatrení	Sekvestrácia oxidu uhličitého v lesoch a zabránenie emisiám oxidu uhličitého (CO ₂); znižovanie negatívnych účinkov zmeny klímy na lesy
Prechod k odolnejším typom lesných porastov	Článok 47: lesnícko-environmentálne platby Článok 49: neproduktívne investície	Znižovanie negatívnych účinkov zmeny klímy na lesy

Priorita: energie z obnoviteľných zdrojov

Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Výroba bioplynu s využitím organického odpadu (v poľnohospodárskom podniku a miestnej výrobe)	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov Článok 53: diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam	Nahradenie fosílnych palív; zníženie emisií metánu (CH ₄)
Trvalé energetické plodiny (výmladkové porasty s rýchlym striedaním a bylinné trávy)	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov	Nahradenie fosílnych palív; sekvestrácia oxidu uhličitého, Zníženie emisií oxidu dusného (N ₂ O)
Spracovanie poľnohospodárskej/lesnej biomasy na energiu z obnoviteľných zdrojov	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov Článok 28: pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva Článok 29: Spolupráca pri vývoji nových produktov, procesov a technológií v poľnohospodárstve a potravinárskom odvetví a odvetví lesného hospodárstva Článok 53: diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam Článok 54: podpora pre zriaďovanie a rozvoj podnikania	Nahradenie fosílnych palív
Zariadenia/infraštruktúra na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov využívajúce biomasu a iné zdroje energie z obnoviteľných zdrojov (slnéčná a veterná energia, geotermálna energia)	Článok 53: diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam Článok 54: podpora pre zriaďovanie a rozvoj podnikania Článok 56: základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo Článok 30: infraštruktúra súvisiaca s rozvojom a prispôbovaním poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Nahradenie fosílnych palív

▼M5

Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Informovanie a rozširovanie vedomosti o energii z obnoviteľných zdrojov	Článok 21: odborné vzdelávanie a informačné aktivity Článok 58: vzdelávanie a informovanie	Zvyšovanie povedomia a vedomosti a tým nepriamo aj účinnosti iných operácií týkajúcich sa energie z obnoviteľných zdrojov

Priorita: hospodárenie s vodou

Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Technológie šetriace vodu (napr. efektívnejšie zavlažovacie systémy) Uskladnenie vody (vrátane oblastí s prípadom vody) Výrobné technológie šetriace vodu (napr. prispôsobené oševné postupy)	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov Článok 30: infraštruktúra Článok 28: pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zvýšenie schopnosti využívať vodu efektívnejšie a zvýšenie schopnosti uskladňovať vodu
Obnova mokradí Premena poľnohospodárskej pôdy na mokrade	Článok 41: neproduktívne investície Článok 39: agroenvironmentálne platby Článok 38: platby v rámci sústavy Natura 2000	Zachovanie vysokohodnotných vodných útvarov, ochrana a zlepšenie kvality vody
Premena poľnohospodárskej pôdy na lesnícke a poľnohospodársko-lesnícke systémy	Články 43 a 45: prvé zalesnenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy	Ochrana a zlepšenie kvality vody
Zariadenia na čistenie odpadových vôd v poľnohospodárskych podnikoch a pri spracovaní a uvádzaní na trh	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov Článok 28: pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva	Zvýšenie schopnosti využívať vodu efektívnejšie
Rozvoj poloprírodných vodných útvarov Vytváranie prírodných brehov Meandrovanie vodných tokov	Článok 39: agroenvironmentálne platby Článok 57: zachovanie a kvalitívne vidieckeho dedičstva	Zachovanie vysokohodnotných vodných útvarov, ochrana a zlepšenie kvality vody
Postupy obhospodarovania pôdy (napr. medziplodiny, ekologické poľnohospodárstvo, premena ornej pôdy na trvalé pasienky)	Článok 39: agroenvironmentálne platby	Príspevok k zníženiu straty rôznych látok do vody, vrátane fosforu
Informovanie a rozširovanie vedomostí o hospodárení s vodou	Článok 21: odborné vzdelávanie a informačné aktivity Článok 58: vzdelávanie a informovanie	Zvyšovanie povedomia a vedomosti a tým nepriamo aj účinnosti operácií týkajúcich sa hospodárenia s vodou

Priorita: biodiverzita

Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Nepoužívanie hnojív a pesticídov na poľnohospodárskej pôde s vysokou prírodnou hodnotou Extenzívne formy chovu hospodárskych zvierat Integrovaná a ekologická výroba	Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zachovanie typov vegetácie bohatých na rôzne druhy, ochrana a zachovanie trávnych plôch

▼M5

Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Trvalé medze, pobrežné pásy sprievodnej vegetácie okolo vodných tokov a biopodložie Vypracovanie plánov riadenia pre sústavu Natura 2000 Vytváranie/riadenie biotopov/habitátov v rámci aj mimo lokalít sústavu Natura 2000 Zmena využívania pôdy (hospodárenie na trávnatých plochách, premena ornej pôdy na trvalé pasienky, dlhodobé vyňatie pôdy z produkcie) Hospodárenie na vysoko hodnotných prírodných územiach Vytváranie a ochrana tradičných ovocných sádov	Články 38 a 46: platby v rámci sústavu Natura 2000 Článok 39: agroenvironmentálne platby Článok 41: neproduktívne investície Článok 47: lesnícko-environmentálne platby Článok 57: zachovanieaskvalitňovanievi-dieckeho dedičstva	Chránené vtáky a iné voľne žijúce organizmy a zlepšená sieť biotopov; obmedzený vstup škodlivých látok do susedných habitatov; zachovanie chránenej fauny a flóry
Zachovanie genetickej diverzity	Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zachovaná genetická diverzita
Informovanie a rozširovanie vedomostí o biodiverzite	Článok 21: odborné vzdelávanie a informačné aktivity Článok 58: vzdelávanie a informovanie	Zvyšovanie povedomia a vedomostí a tým nepriamo aj účinnosti operácií týkajúcich sa biodiverzity
Priorita: Opatrenia v súvislosti reštrukturalizáciou sektoru mlieka a mliečnych výrobkov		
Druhy operácií	Články a opatrenia	Potenciálne účinky
Podpora investícií v súvislosti s mliekarenskou výrobou	Článok 26: modernizácia poľnohospodárskych podnikov	Zlepšenie konkurencieschopnosti sektoru mlieka a mliečnych výrobkov
Skvalitnenie spracovania a obchodovania v súvislosti s mliekarenskou výrobou	Článok 28: pridávanie hodnoty do poľnohospodárskychproduktov a produktov lesného hospodárstva	Zlepšenie konkurencieschopnosti sektoru mlieka a mliečnych výrobkov
Inovácie v súvislosti so sektorom mlieka a mliečnych výrobkov	Článok 29: spolupráca pri vývoji nových produktov,procesovatechnológií	Zlepšenie konkurencieschopnosti sektoru mlieka a mliečnych výrobkov
Prémie na trávnaté plochy a extenzívna živočíšna výroba; ekologická výroba v súvislosti s mliekarenskou výrobou; prémie za trvalé pasienky v znevýhodnených oblastiach; prémie za pastvu	Článok 39: agroenvironmentálne platby	Zvýšenie pozitívnych environmentálnych účinkov sektoru mlieka a mliečnych výrobkov
Priorita: Inovačné prístupy k prioritám podľa článku 16a ods. 1 písm. a), b), c) a d)		
Inovačné operácie na riešenie zmeny klímy a jej zmiernenie a opatrenia súvisiace s prispôbením	Článok 29: spolupráca pri vývoji nových produktov,procesovatechnológií	Zníženie emisií skleníkových plynov a prispôbenie poľnohospodárstva zmene klímy
Inovačné operácie na podporu rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov	Článok 29: spolupráca pri vývoji nových produktov,procesovatechnológií	Nahradenie fosílnych palív a zníženie emisií skleníkových plynov
Inovačné operácie na zlepšenie vodného hospodárstva	Článok 29: spolupráca pri vývoji nových produktov,procesovatechnológií	Zvýšenie schopnosti využívať vodu efektívnejšie a zlepšenie kvality vody
Inovačné operácie na podporu zachovania biodiverzity	Článok 29: spolupráca pri vývoji nových produktov,procesovatechnológií	Zastavenie straty biodiverzity